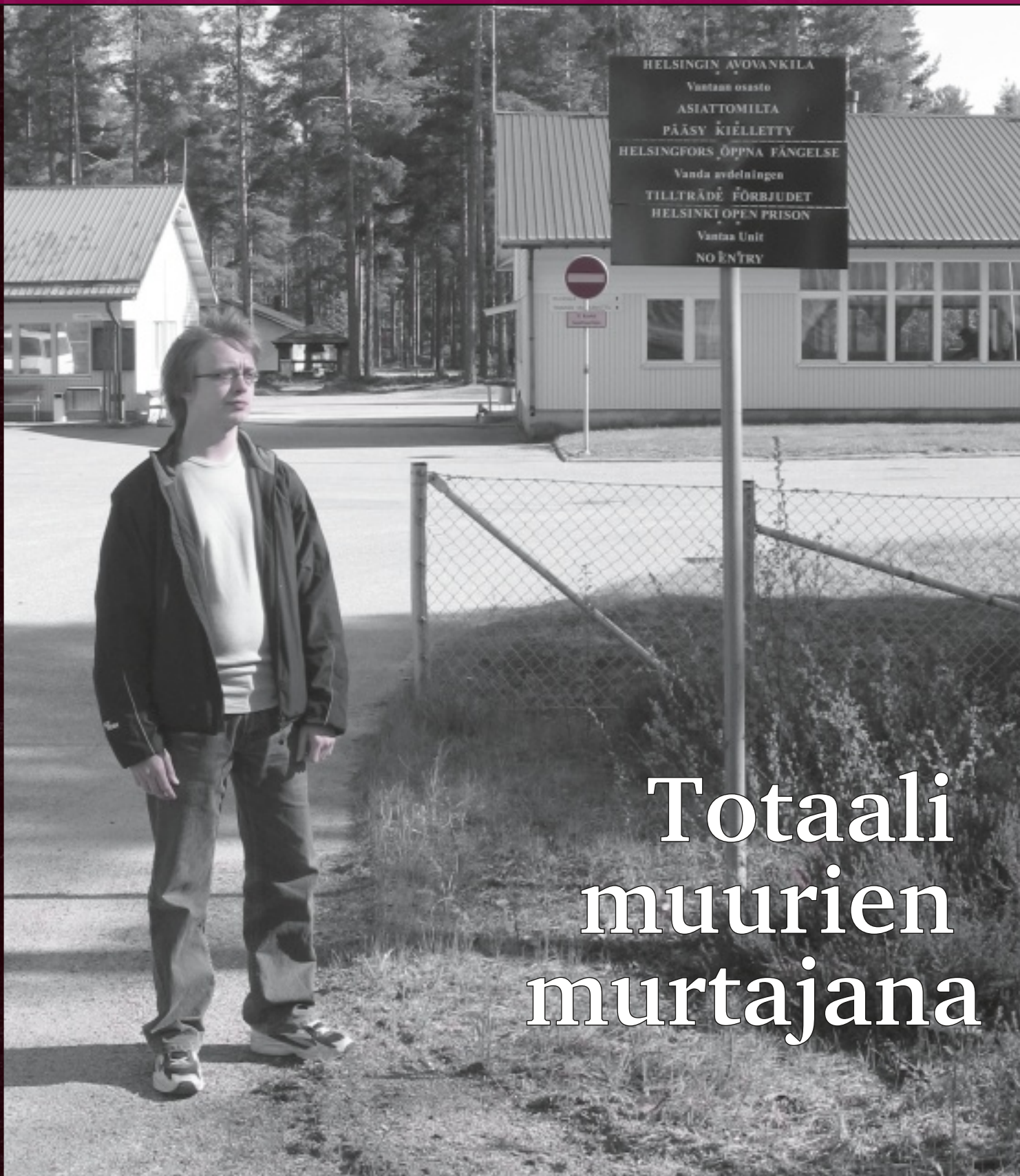

Sivari&Totaali

Antimilitaristinen kulttuurilehti

2/2008

Totaali
muurien
murtajana

Sisältö

Kotimaa s.3:

- Totaalien rangaistuksia lyhennettävä 16 päivällä
- Totaalikieltäytyjien vankeustuomiot jatkuvat
- Ydinvoiman vastainen festivaali Olkiluodossa

Siviilipalvelus s.4-7:

- Koulutusjakson uudistus lisää valinnaisuutta
- Sivarin kuulumiset Lapinjärveltä
- Virtala hoitovapaalle
- Ohi on 510 - Yhdeksän vuotta Lapinjärvi-tripillä

Ulkomaat s.8-10:

- Rauhaneleiri aseellisuutta vastaan
- Euroopan rauhanfoorumi Malmössä
- Rauhanketju Faslanen ympäri
- Jäähyväiset ydinpommeille
- Aseistakieltäytyjä pakotettiin perumaan kieltäytyminen
- Aktivistit saivat pampusta Naton päämajalla

Eurooppa s.11:

- Nato-ohjus, rauhan ohjus

Totaalikieltäytyminen s.12:

- Terveiset kiven sisästä!

Siviili palveluksessa s.14:

- Monen roolin sivari

Henkilokuva s.15:

- "Jokaista voittoa osaa arvostaa"

Kolumni s.16:

- Ei enää koskaan

Kulttuuri s.17-19:

- Kersantti laulaa punkkia
- Sivarit laulavat sodasta

Avoimet ohjelmistot s.20-21:

- Mitä painosta jäi käteen

Aseistakieltäytyminen s.22-23:

- Aseistakieltäytymisen loppu Euroopassa?
- Vangitut totaalikieltäytyjät
- Kuinka suhtautua Tiibetiin

Kansi:

Totaalikieltäytyjä Timo Mäkelä vankilansa portilla Seutulassa.

Pääkirjoitus

Armeija sponsoroii festareita

Kesän saapuessa moni kääntää katseensa kohti lomaa ja leireilyä, esimerkiksi festarien leirintäalueilla tai etenkin hieman nuoremmat tarkemmin ohjelmallistetuilla kesäleireillä. Myös armeija osaa löytää tiensä sinne, missä nuoria on – militarismia levitetään niin sponsoroimalla rockfestivaaleja kuin järjestämällä nuortenleirejä. Ainaakin Helsingissä tarjotaan alaikäisille nuorille suunnattua "Kesäinti08"-leiriä yhteistyössä Nuorisoiainkeskuksen kanssa.

Viihdetapahtumissa läsnä oleminen on armeijalle itsensä tuomista osaksi ihmisten jokapäiväistä kokemusmaailmaa pienestä pitäen. Voisi sanoa, että militarismia normalisoidaan tätä kautta osaksi jokapäiväistä elämää. Samalla kuvaa väkivaltajärjestelmästä pyritään viihteellistämään ja etäännyttämään kauas sodan todellisuudesta.

Kummastuttavaa on, että Helsingin nuorisoiainkeskus näyttää leiriä järjestämällä olevan mukana projektissa. Kenties ensi kesänä voitaisiin vastapainona järjestää rauhanteemainen kesäleiri? Rauhan tekeminen on vähintään yhtä hauskaa.

Mukavaa tekemistä löytyy myös suoraan Aseistakieltäytyjäliitonkin parista. Tänäkin kesänä järjestämme muun muassa perinteiset, antimilitaristiset yhteismatkat festareille Tanskan Roskildeen ja kotimaassa Ilosaarirookkiin. Jälkimmäisestä voi löytää myös infopöytämme, joka on mahdollista tavata monilta muiltakin festivaaleilta alkaen Maailma kylässä -tapahtumasta Helsingistä 24.–25. toukokuuta. Tervetuloa tutustumaan!

Tuuli Vuori
AKL:n hallituksen
puheenjohtaja

Sivari&Totaali-lehti on Aseistakieltäytyjäliitto ry:n neljästi vuodessa julkaisema antimilitaristinen kulttuurilehti.

ISSN 1235-4406

Tilaukset 13 euroa/vuosi.
Tili SAMPO 800017-750541.
Lehden tilaus sisältyy Aseistakieltäytyjäliiton jäsenmaksuun.

Toimitus:

Miira Rauhamäki (päätoimittaja)
Simo Hellsten (toimituspäällikkö, lehden ulkoasu)
Avustajat: Olli-Kalle Kauppinen, Juha Keltti, Timo Mäkelä, Sampsa Oinaala, Pontus Purokuru, Jyrki Pyykönen,

Kaj Raninen, Heikki Sovijärvi,
Tuuli Vuori

Painopaikka:

Painotalo Auranen, Forssa
Joutsenmerkitty painolaitos,
lupanumero 441-097

Lehti ottaa mielellään vastaan uusia avustajia, juttuideoita ja palautetta. Sivari&Totaali ei pysty maksamaan avustajille palkkioita. Otathan yhteyttä päätoimittaja Miira Rauhamäkeen 044-276 8080 tai miira.rauhamaki@akl-web.fi tai käviseisemällä Rauhanasemalla (Veturitori 3, Pasila) toimiston päivystysaikoina ma ja to klo 14-18 tai erikseen sovittuna aikana.

Lehdessä esitetyt artikkelit eivät välttämättä vastaa kaikkien kirjoittajien tai toimituskunnan näkemyksiä. Kukin seisoo omien artikkeleidensa takana.

Aseistakieltäytyjäliitto/

Sivari&Totaali
Rauhansema
Veturitori 3
00520 Helsinki
www.akl-web.fi

Sivari & Totaali on Aikakauslehtien liitto ry:n sekä kulttuuri-, mielipide- ja tiedelehtien liiton Kultti ry:n jäsen.

Aseistakieltäytyjäliitto: Totaalien rangaistuksia lyhennettävä 16 päivällä

Aseistakieltäytyjäliitto vaatii oikeusministeriötä lyhentämään totaalkieltäytyjien rangaistuksia 16 päivällä. Vaatimus perustuu lievemmän lain periaatteeseen.

■ Vankiloissa on tällä hetkellä noin 15 siviilipalvelusrikoksesta tai asevelvollisuudesta kieltäytymisestä tuomittua. Jos heihin olisi sovellettu vuoden alusta voimaan tullutta, lyhennettyä siviilipalvelusaikaa, heidät olisi tuomittu 16 päivää lyhyempään rangaistukseen. Lyhennettyä siviilipalvelusaikaa ei sovelleta niihin, jotka ovat aloittaneet palve-

luksensa ennen uuden lain voimaantumista. Vastaavassa tilanteessa vuonna 1992 lakia sovellettiin sivareiden hyväksi.

Loviisan käräjäoikeuden keväällä 2008 käsittelemässä jutussa on otettu Suomen rikoslain ja kansainvälisten sopimusten mukaisen lievemmän lain periaate huomioon: rangaistuksia on lyhennetty riippumatta palveluk-

sen aloituspäivästä. Helsingin hovioikeuden käsiteltävänä on valitusasioita, joissa periaatteen soveltamisalaa tutkitaan. Nyt vankilassa olevat ja lainvoimaisten tuomioiden täytäntöönpanoa odottavat henkilöt ovat joutumassa tänä vuonna tuomittuihin verrattuna perusteettomasti huonompaan asemaan.

AKL katsoo, että lievemmän lain periaatetta on sovellettava myös vankeusrangaistusten täytäntöönpanoon. Perusteena tälle on esimerkiksi kansalais- ja poliittisia oikeuksia koskevan yleissopimuksen 15 artikla, joka edellyttää lain soveltamista myös oikeudenkäynnin jälkeen. Myös oikeudenkäynnin jälkeen. ”Jos rikoksenteen jälkeen lailla säädetään sovellettavaksi lievämpi rangaistus, rikoksenteen tuleekin päästä tästä osalliseksi.”

Juha Keltti

Totaalkieltäytyjien vankeustuomiot jatkuvat

■ Kaksi palvelukseenastumispäivänään asevelvollisuudesta kieltäytyntä miestä tuomittiin helmikuun lopulla ehdottomiin vankeusrangaistuksiin. Parolan panssariprikaatissa tammikuussa asevelvollisuudesta kieltäytyntä ylöjärveläinen lukiolainen tuomittiin Hämeenlinnan käräjäoikeudessa 179 päivän ehdottomaan vankeusrangaistukseen. Kainuun Prikaatissa samana päivänä kieltäytyntä tamperelainen opiskelija tuomittiin 181 päiväksi vankeuteen.

Asevelvollisuudesta kieltäytymisestä rangaistaan kuten siviilipalveluksesta kieltäytymisestä. Vankeutta annetaan puolet jäljellä olevasta siviilipalvelusajasta. Siviilipalvelusaika lyheni vuoden

alussa 362 päiväksi. Hämeenlinnassa otettiin huomioon, että mies oli aloittanut palveluksen – Kajaanin käräjäoikeudessa tätä ei huomattu tehdä.

Tamperelaismies vetosi siihen, että asevelvollisuus koskee epäoikeudenmukaisesti vain miehiä. Ylöjärveläisen kieltäytyminen perustuu hänen antimilitaristisiin mielipiteisiinsä. Hän vastustaa siviilipalveluslain epäkohtia ja Suomen aselakeja. Miehet vetosivat myös ihmisoikeussopimusten ja perustuslain turvaamaan oman tunnonvapauteen ja syrjäntäkieltoihin. Kumpikin aikoo valittaa tuomioistaan. Myös ihmisoikeusvalituksia harkitaan.

Sivari&Totaali

Ydinvoiman vastainen festivaali Olkiluodossa

■ Olkiluodon ydinvoimalatyömaan läheisyydessä Eurajoella tähtää 23.–28. kesäkuuta. Luovassa on työpajoja, seminaareja ja vaihtoehtoisia energiaratkaisuja – hauskanpitoa unohtamatta. Kansainvälisen leirin tarkoituksena on kyseenalaistaa ”lyhytnäköinen ydinvoimahulluus, jonka lipulaivaksi Olkiluodon uutta jättereaktorin rakennetaan”.

Talkoohenkeä kaivataan kuljetuksiin, ruokahuoltoon, viestintään, ohjelmien ja työpajojen toteutukseen ja paljon muuhun.

camp@olkiluoto.info
www.olkiluoto.info

Lähde festareille! Matkusta AKL:n bussikuljetuksella!

Aseistakieltäytyjäliitto järjestää bussikuljetukset kesän parhaille festareille: Roskildeen ja Ilosaarirokkiin. Lisää tietoa matkoista löydät sivulta 19.

AKL järjestää iltaohjelmaa Lapinjärvellä

Koulutusjakson uudistus lisäsi valinnaisuutta

Siviilipalveluksen koulutusjakson uudistus on sivarikeskuksen johtaja Tiina Koivuniemen mukaan onnistunut hyvin. Uudistus lisäsi valinnanvapautta ja pienensi ryhmäkokoja. AKL joutuu tyytymään iltaohjelman järjestämiseen vakiluennon sijaan.

Teksti: Miira Rauhamäki, kuva: Timo Virtala

Lapinjärven sivarikeskuksen johtaja **Tiina Koivuniemi** on tyytyväinen tämän vuoden alusta käyttöön otettuihin siviilipalveluksen koulutusjakson uudistuksiin. Hakijoita on ollut tasaisesti kaikkiin kolmeen uuteen suuntautumisvaihtoehtoon eli palo-, pelastus- ja väestönsuojeluun, ympäristön ja kulttuurio-
maisuu-
den suojeluun sekä Yleis-
vistys ja kansalaisvalmiudet -
konaisuuteen. Valinnanvapauden kasvamisen lisäksi uudistuksen myötä opetuksen ryhmäkoot pienivät. Näin koulutettavat saavat opinnoista myös enemmän henkilökohtaista hyötyä.

”Jokaisella suuntautumisvaihtoehdolla on oma opettajansa, eli yksilöohjaus onnistuu aivan eri tavalla kuin aiemmassa koulutusohjelmassa eli massaluentojen aikana”, Koivuniemi painottaa.

Myös Aseistakieltäytyjäliiton mukaan uudistukset ovat olleet oikeansuuntaisia. Tosin niiden myötä AKL jäi harmittavasti ilman omaa luennoitsijaa viime syksystä lähtien, kun jo lähes kymmenen vuotta Lapinjärvellä aseistakieltäytymisen historiasta luennoineen AKL:n edustaja **Samps Oinaalan** työsuhde pu-

rettiin yllättäen – kuten kaikkien muidenkin ulkopuolisten luennoitsijoiden (ks. lisää Oinaalan omassa artikkelissa). Jatkossa koulutuskeskus käyttää vain palveluskeskuksen omia, vakituisia kouluttajia.

AKL:lle tarjottiin huhtikuusta alkaen vain vapaaehtoisen illanvieton järjestämisen mahdollisuutta, jonka järjestö toki otti vastaan. Ensimmäiseen illanviettoon saapui noin kolmasosa koulutusjaksolaisista katsomaan dokumentteja sekä kuuntelemaan infoa AKL:stä ja sivareiden etujen ajamisesta. Näin kaikki Lapinjärven sivarit eivät enää saa tietoa omasta etujärjestöstään. Liitto pyrki saamaan edes puolen tunnin luennointimahdollisuutta pakollisen ohjelman joukkoon, mutta tähän ei tultu vastaan.

Huutava palveluspaikkapula

Koulutuskeskus satsaa nyt myös uusien palveluspaikkojen löytymiseen erityisesti Pirkanmaan ja Itä-Suomen kuntayhtymien puolelta. Palveluspaikkapula on näkynyt Lapinjärvellä 1990-luvun lamavuosista lähtien. Koivuniemen mukaan paikattomien määrät vaihte-

levat eri koulutuserissä: Lapinjärven ”legioonaan” jämähtää noin 18-40 sivarista koulutusryhmästä riippuen. Uudistuksen myötä legioonauhkeisille on luotu koulutusjaksoon paikanhakupäiviä ja lisäksi yksi ekstraviikko koulutuksen loppuun pelkästään tähän asiaan keskittyen. Sivareilla on marraskuusta lähtien ollut käytössään myös työpalveluohjaaja/sosiaaliterapeutti. Häneen voi ottaa yhteyttä myös palveluspaikoilla ilmenevien ongelmien yhteydessä.

”Opetustilojen puitteita on jouduttu miettimään – nyt on jo rakennettu yksi uusi koulutustila Sikkalan yhteyteen. Ympäristöpuolella olemme pohtineet uusiutuvien energiamuotojen konkretiaa. Tun-
tuu hassulta polttaa öljyä, jos opetamme esimerkiksi tuuli- ja aurinkovoiman käyttöä”, Koivuniemi harmittelee.

Palveluskeskus pyrkii tiedottamaan uudistuksista ja sivariasioista entistä paremmin palveluspaikkojen suuntaan. Kevään kuluessa Koivuniemi kiersi 16 tilaisuudessa ympäri Suomea kertomassa siviilipalveluksen muutoksista.

”Palveluspaikat eivät tietenkin kovin hyvin sivariasioista. Aiemmin olemme järjestäneet kerran vuodessa neuvottelupäivät palveluspaikkojen kanssa ja paikalle on saapunut vain murto-osa näiden edustajista. Nyt aiomme lähettää palveluspaikkoihin sähköistä tiedotetta pari kertaa vuodessa sekä esitellä hyviä palveluspaikkoja ja näiden käytäntöjä”, Koivuniemi summaa.

Koulutusjakson uudistusten myötä sivari voi halutessaan suuntautua pelastustöihin. Kuva harjoitustilanteesta Lapinjärven sivarikeskuksesta. Kuva: Jaakko Alatalo

Sivarin kuulumiset Lapinjärveltä

Olli-Kalle Kauppinen suoritti Lapinjärven koulutusjakson helmikuussa 2008, kun jakson sisältöä oli kuukautta aiemmin muutettu uuden siviilipalveluslain myötä.

Olli-Kalle Kauppinen

Tulevasta Lapinjärven koulutusjakson muutoksesta täysin tietämättömänä olin edellisenä syksynä päättänyt viimein suorittaa palvelusvelvollisuuteni. Päädyin vuoden toiseen koulutuserään. En juurikaan tiennyt, mitä koulutusjakso sisältäisi. Olin kuullut sivarin käyneiltä ystäviltäni vain sen, että viimeisen viikon saisimme lomiksi. Ensimmäisenä päivänä kävi ilmi, että tieto oli erheellinen: viimeisen viikon lomat oli tiputettu pois.

Ensimmäisenä päivänä – pikaisen lounaan, tupakavereihin tutustumisen ja tiukan infopakettin jälkeen – meidät jaettiin ryhmiin, joissa vietimme neljän viikon opintoaikamme. Vaihtoehtoja oli kolme: palo ja pelastus, ympäristön- ja kulttuuriomaisuuden suojele sekä yleissivistys ja kansalaisvalmiudet. Valitsin viimeisen pitkälti siksi, että luentojen luvattiin sisältävän enemmän teoriaa ja filosofista pohdintaa kuin kahden muun ryhmän. Myöhemmin kävi ilmi, että valitsemani ryhmä oli myös lähimpänä aiempaa koulutusjakson sisältöä.

Istuessamme väkivallatonta konfliktinratkaisua, suvaitsevaisuutta ja onnellisuutta käsittelevillä luennoilla toiset ryhmät harjoittelivat tulipalon sammuttamista tai öljyntorjuntaa. Ei sillä, että asia minua harmittaisi – luennot olivat pääsääntöisesti mielenkiintoisia ja viihdyttäviäkin. Mielenkiintoisuus tosin hieman laski koulutusvastaavamme **Timo Virtalan** tultua isäksi ja jäätyä lomalle jakson puolivälin tienoilla.

Lomapäiviä oli enää vain kaksi: toisen ja neljännen viikon maanantait. Nekin sai vapaaksi vain, jos oli jo hankkinut itselleen palveluspaikan ja palauttanut sitoumuslomakkeen. Lisäksi oli mahdollista tienata kuntoisuuslomia, mutta niiden myöntämisessä oltiin kuulemma entistä tiukempia. Onnistuimme parin sivarin kanssa tienaamaan kuntsarin näytelmäprojektilla, joka ratkaisi samalla ongelmia vapaa-ajan vieton kanssa. Muutokset eivät nimittäin olleet jääneet pelkästään siviilipalveluslakiin tai koulutusjakson sisältöön. Hotelli Hanhi, joka aiemmin oli ilmeisestikin ollut

Virtala hoitovapaalle

Aseistakieltäytyjäliiton yhteishenkilö Lapinjärvellä, koulutusvastaava **Timo Virtala**, jäi hoitovapaalle puoleksi vuodeksi toukokuun alkupuolella. Hänen tuuraajakseen valittiin maa- ja metsätaloustieteen maisteri **Eveliina Lundqvist**, jolla on paljon kansalaisjärjestökokemusta muun muassa työstä Animalian ja Luonto-Liiton nuorisoprojektissa. AKL on ilahtunut valinnasta.

olennainen osa siviilipalvelusmiesten vapaa-aikaa, oli remontin vuoksi suljettu.

Uusia tuttavuuksia

Päivittäinen ohjelmamme sisälsi ruokailujen lisäksi reilut kuusi tuntia luentoja. Välillä katsoimme dokumentteja tai harrastimme liikuntaa, mikä vähälumisena helmikuuna tarkoitti juoksua, kävelyä tai kuntosalia. Luennot ja kautuivat pääpiirteittäin informatiivisiin ja keskustelua herättäviin. Ensimmäistä tyyppiä edustivat muun muassa tietoa siviilipalvelusta ja Kelan lomakeista. Jälkimmäiset luennot puolestaan sisälsivät esimerkiksi suvaitsevaisuutta, ennakkoluuloja ja uskontoja.

Luentojen viimeinen viikko oli kaikilla ryhmillä omistettu kokonaan ATK:lle ja ensiapukurssille. Jotenkin tuntui, ettei kukaan saanut paljoa irti harjoituksista, joissa opeteltiin wordin ja excellin käyttöä. Ensiapukurssi sen sijaan oli kenties koulutusjakson suurin anti uusiin ihmisiin tutustumisen jälkeen.

Olellainen muutos koulutusjakson sisällössä lienee siviilikriisinhallintaan liittyvän käytännön läheisyyden voimistuminen. Tämä lisää jakson mielekkyyttä.

Udistuneella koulutusjaksolla oli mukavaa – joskaan en usko syyn olleen niinkään koulutusjakson sisällössä, vaan kanssasivareissa sekä erinomaisessa, puulämmitteisessä saunassa.

Ei olisi uskonut. Ei sitä, että olen yht'äkkiä entinen siviilipalveluskeskuksen luennoitsija. Eikä olisi uskonut sitäkään, että minusta tulee luennoitsija silloin, kun yhdeksän vuotta sitten ensi kertaa astuin linja-autosta keskelle itäuusimaailaista peltomaisemaa.

Oli lokakuun loppu vuonna 1998 ja minä olin 19-vuotias tuore ylioppilas. Tulevaisuudesta ei ollut mitään tietoa.

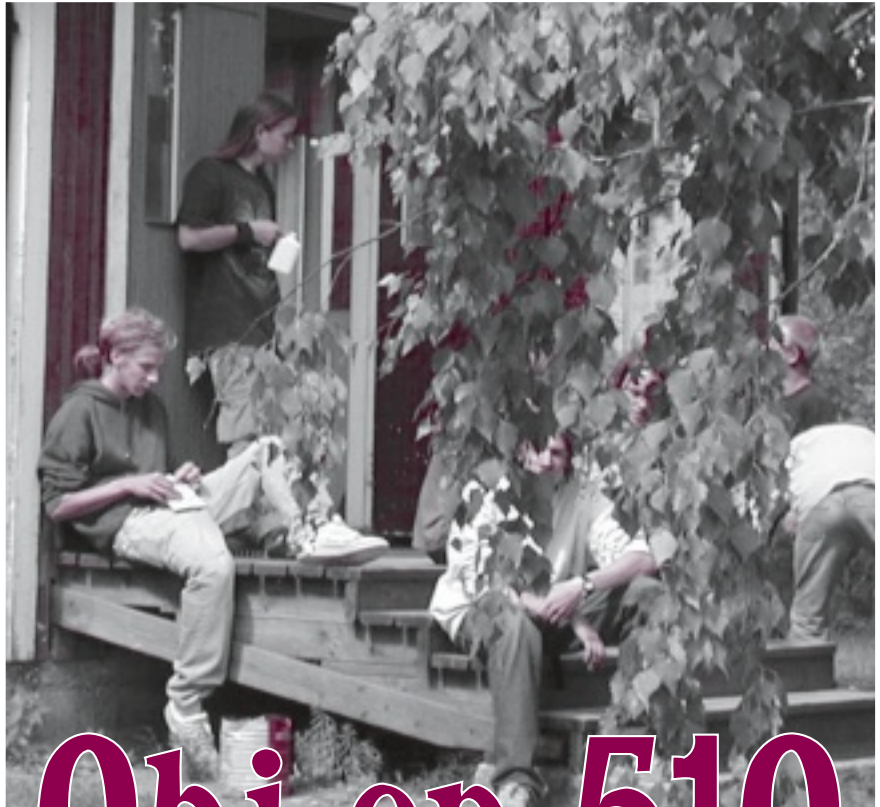
Alusta alkaen paikka tuntui epätodelliselta. Omituinen funkismiljöö keskellä kulttuurimaisemaa, jossa tuulee aina. Pihalla legioonalaisia nojailemassa haravanvarsiin. Olin kuullut palveluspaikattomista miehistä juttuja, mutta ei minusta itsestäni sellaista pitänyt tulla.

Pakkopalvelukseen alistetun nuorukaisen itsetuhovietti heräsi heti. Jo ensimmäisenä iltana löysin itseni tämän Ruuhka-Suomen eläköityneimmän kunnan ainoasta baarista, joka sekin oli epätodellinen: keski-ikäiset venäläiset ilotyöt ja ympäri Suomea kootut, armeijasta kieläytyneet miehet valtavassa kolossissa keskellä ei-mitään.

Alkoi se lyhyt ajanjakso elämässäni, jolloin kaikki saamani rahat kuuluivat päihteisiin. Valtio huolehti muusta. Vaikka ei niillä päivärahoilla toki kovin pahaa alkoholismia saanut aikaiseksi.

En ollut koskaan hakenut töitä. Pian sain huomata, ettei se niin helppoa ollutkaan. Neljän eximian yo-papereilla ei tehnyt yhtään mitään, kun ei ollut ammattia, ei ajokorttia, eikä harmainta hajuakaan tietokoneista. Palvelushaastattelut olivat toinen toistaan inhottavampia. ”Ai noin pieni mies sinä oletkin”, totesi helsinkiläiskouluun iltavahtimestaria hakenut virkamies. Ei herunut paikkaa sieltä, eikä muualtaakaan. Ehkä siksi en myöskään koskaan siviilipalveluksen jälkeen hakenut töitä, vaan ryhdyin freelanceriksi. Se ei ole kaduttanut päivääkään.

Melkein ensi töikseni aloin järjestää lakkoo. Eduskunnassa käsiteltiin siviilipalvelusaikaa, ja jollakin itsellenikin käsittämättömäk-

Ohi on 510

Yhdeksän vuotta Lapinjärvi-tripillä

Teksti: Sampsa Oinaala, kuvat: Simo Hellsten

si jääneellä tavalla sain puhuttua 90 prosenttia koulutusjaksolaisista päiväksi pois palveluksesta. Samoihin aikoihin Aseistakieltäytyjäliitto alkoi valittaa sivarikeskuksen kohtuuttomista kurinpitopäätöksistä.

Niin liiton ja keskuksen välit menivät solmuun. Siinä sivussa minusta tuli johtajan silmätikku – sekä legioonalainen.

Ei sitä palveluspaikkaa nimitäin löytynyt. Hommaa tuskin helppotti se, että olin jo etukäteen päättänyt ryhtyä osittaiskieltäytyjäksi kahdeksan palveluskuukauden jälkeen ja rehellisesti kerroin siitä työhaastatteluissa.

Ensin vaivasi epätietoisuus. Sitten se vaihtui epätoivoksi. Molempia lääkittiin päihteillä. Lopulta kaikki tasoittui turvalliseksi sekavuustilaksi. Kohtalotoveriini mahtui aika hauskoja tyyppjä. Meille totaalinen ulkopuolisuus sopi. Olimme muukalaisia legioonassa. Aina sai ruokaa ja

viikoittain puhtaat lakanat. Aina joltakin löytyi pilveä.

Epätodellisuus vain korostui. Koko paikkakunta, jossa ajettiin traktoreilla ja puhuttiin kahta kieltä, tuntui käsittämättömältä. Henkilökuntaan mahtui toinen toistaan kummallisempia friikkejä – samoin sivareihin. Kaiken kruunasi laitoksen rytmisissä kulkenut kello.

Hampunhuuruissa illanistujaisissa keksimme tälle kaikelle nimenkin. Olimme Lapinjärvi-tripillä. Se ei liittynyt päihteisiin. Jo pa täysin selvin päin sama olotila alkoi heti, kun lähti astelemaan koivukujaa pitkin kohti sivarikeskusta.

Samana talvena AKL:n luennoitsija **Juha Keltti** sai potkut sivarikeskuksesta. Tai oikeastaan ei saanut – häntä ei vain enää koskaan kutsuttu puhumaan, eikä päätöksestä saati sen perusteluista muistettu asianosaiselle ilmoittaa lainkaan. Päätin

paikata aukon, jotta sivarit saivat jatkossakin edes jotakin tietoa etujärjestöstään. Erään luennoitsijan kanssa sain sovittua, että lainaan vajaan puolen tunnin verran hänen opetusaikaansa. Sovin asiasta myös erään koulutuskeskuksen työntekijän kanssa.

Päätökseni mukaisesti keskeytin palvelukseni kesäkuussa 1999 ja kieltäydyin sen loppuun suorittamisesta. Siirryin työharjoittelijaksi AKL:n toimistoon ja päätin jatkaa esitelmöintiä siviilipalvelusmiehille samalla konseptilla.

Ensimmäisellä reissulla erehdyin käymään syömässä keskuksen ruokalassa. Johtaja käveli vastaan. Pian sen jälkeen tuli henkilökunnalle ukaasi: Samps Oinaalaa ei saa päästää koulutuskeskuksen alueelle, hän ei saa luennoida, hänelle ei saa antaa ruokaa...

Ja tietenkkin juuri se koulutusvastaava, jonka kanssa olin esitelmöinnistäni sopinut, oli vastikään irtisanonut työsuhteensa ovet paukkuen.

Jatkoin puhumistani siviilipalvelusmiehille salaa. Hommaa helpotti se, että luennot pidettiin lähes poikkeuksetta varsinaisen sivarikeskuksen ulkopuolella sijaitsevassa vanhassa nuorisoseurantalossa.

Kävelin siis linja-autoasemalta keskuksen ohi suoraan luentosalille. Kerran vedin vielä palestiinalaishuivinkin kasvoilleni matkalla, mutta sitten tajusin, että tällä naurettavuudella varmasti kiinnitän paljon enemmän huomiota kuin vältän.

Ilmeisesti kukaan ei ihan oikeasti huomannut puuhiani pitkään aikoihin. Sivarit saivat kuulla AKL:sta vuoden päivät henkilökunnan tietämättä. Ensimmäisen kerran törmäsin siivoojaan saarnareissullani vasta kesällä 2000.

Pikku hiljaa henkilökunta käsitteäkseni pääsi salaluennoista jyvälle johtajaa myöten. Niiden annettiin kuitenkin jatkua.

Kevättalvella 2001 valmistauduin kieltäytymisestäni seuranneeseen kahden ja puolen kuukauden vankilareissuun, kun sain yllättävän puhelun.

”Haluatko tähtiluennoitsijaksi”, kysyi sivarikeskuksen tuttu koulutusvastaava.

Ajattelin, että ensimmäisellä luvallisella ja palkallisella luenollani on varmaan koko valvontakomissio kuuntelemassa, mutta henkilökunta loisti poissaolollaan. Kun kysyin jatkosta, minulle lätkäistiin koko vuoden koulutuskavaot, joihin sain vapaasti merkkaila itselleni luentopäiviä. Olin kuin puulla päähän lyöty: portikielto oli vaihtunut täyspitkään, säännölliseen luento.

Tällaista mahdollisuutta ei voinut hukata. Niinpä käytin vankilassa melkein kaikki poistumislupani luennointiin. Kun toiset vangit suuntasivat lomillaan perheen luokse tai ryyppäämään kavereiden kanssa, minä lähdin puhumaan sivareille. Laitoksesta laitokseen ja illaksi takaisin.

Vankilasta vapauduttuani ryhdyin rakentelemaan toimeentuloani vapaana journalistina. Luennointi auttoi siinä. Se oli säännöllinen pohjatulo, jonka päälle oli hyvä kehittää kirjoitustöitä.

Pikkuhiljaa journalismi johdatteli minut pois syntymäkaupungistani Helsingistä. Keväällä 2004 muutin Valtimolle Pohjois-Karjalaan. Yllättäen sain pitää luentoni ja sen rinnalle tuli vielä toinenkin. Otsikot olivat Militarismi ja Aseistakieltäytymisen historia. Keskus suostui maksamaan matkakuluni.

Tässä vaiheessa ryhdyin pitkän tauon jälkeen viettämään jälleen öitä sivarikeskuksessa. Jos-

kus kahden päivän luentoputken yhteydessä vietin Lapinjärvellä kolmekin yötä peräkkäin. Elämä jaksottui koulutusjaksojen mukaan. Kolmen viikon jälkeen löysin itseni jälleen samasta pienestä huoneesta, samasta kapeasta rautasängystä.

Välillä elin pitkiä jaksoja lähes erakkona, kun rakentelin tai viljeilin maata Valtimolla. Kun sieltä jonnekin lähdin, lähdin sille samalle Lapinjärvi-tripille, joka imaisi minut ensi kertaa jo 1998. Epätodellisuus vaihtui epätodellisuuteen, ja viihdyin molemmissa.

Olin ainoa luennoitsija, joka vietti säännöllisesti öitä sivarikeskuksessa. Itse asiassa taisin olla ylipäätään ainoa ulkopuolinen joka tiesi, mitä keskuksessa tapahtui iltaisin.

Sitten, odottamatta, se kaikki oli ohi. Luennointi loppui yhtä käsittämättömällä tavalla kuin oli alkanutkin. Tiesin toki, että koulutusjaksoa aiottiin uudistaa ja luennoitsijoiden määrää vähentää. Sitä en arvannut, miten uudistus käytännössä toteutettiin.

Kun pidin viimeisen luentoni syyskuussa 2007, en tiennyt, että se on viimeinen. Valmistautuessaani jo seuraavaan luentoreissuun selvisi puolivahingossa, että se on peruttu. Keskus ryhtyi testaamaan uutta koulutusjaksoa. Kaikki vierailevat luennoitsijat oli päätetty heittää pihalle, mutta kukaan ei ollut muistanut ilmoittaa heille siitä. Myöhemmin syksyllä selvisi, ettei luentoja enää tule.

Vitutuspäissään lähdin metsään ja löysin kaksi korillista suppilovahveroita. Kai se oli merkki, että jotakin uutta voi tulla menetetyn tilalle. Silti olo oli sekava.

Toisaalta olin helpottunut. Takana oli 510 Lapinjärvellä vietettyä päivää. Ikilegionaalainen oli kotiutunut vihdoinkin.

Toisaalta harmitti. Kaipasin sivareita. Yhdeksän vuoden aikana olin puhunut melkein 15 000 nuorelle miehelle. Vastaavaa kokemusta ei monelle ole siunaan tunut. Kaipasin myös sitä outoa epätodellisuutta, jonka olin löytänyt aina uudelleen ja uudelleen.

Nyt trippi on ohi. Vieroitusoireet jatkuvat edelleen.

Tapahtumia ulkomailla

koonnut: Jyrki Pyykönen

Euroopan rauhanfoorumi Malmössa

■ Tänä vuonna Euroopan sosiaalifoorumi järjestetään Ruotsin Malmössä 18.–21. syyskuuta. Ruotsalainen Ofog-rauhanverkosto organisoii samaan yhteyteen Euroopan rauhanfoorumin (European Peace Action), jonka tarkoituksena on tuoda yhteen eurooppalaisia rauhanaktivisteja verkostoitumaan ja suunnittelemaan kampanjoita. Luvassa on esitelmää, keskusteluita sekä suoraa toimintaa paikallisia asevalmistajia vastaan.

Foorumissa keskitytään neljään teemaan: Nato ja EU:n militarisointi, ydinaseet, avaruuden militarisointi sekä kansainvälinen aseteollisuus. Koko foorumin kantavana teemana pohditaan, kuinka vahvistaa militarisoinnin vastaista globaalia kamppailua. Tapahtumiin ovat tervetulleita kaikki vanhat, uudet ja tulevat rauhanaktiivit.

www.europeanpeaceaction.org
www.ofog.org

Rauhanketju Faslanen ympäri

■ Skotlannin CND (Campaign for Nuclear Disarmament) järjestää 14. kesäkuuta Skotlannissa, Faslanen ydinasetukikohdassa, Rauhanketju Faslanen ympäri -tapahtuman. Sen tarkoituksena on muodostaa 2000 metriä pitkä, ihmisistä ja banderolleista koostuva ketju, joka kiertää ydinasetukikohdan aidan ympäri. Tempaus on vastalause Britannian suunnitelmille uusia nykyinen ydinasejärjestelmä.

www.banthebomb.org

Rauhanleiri aseteollisuutta vastaan

■ Keski-Ruotsissa, Karlskogan kaupungissa, järjestetään kansainvälinen rauhanleiri globaalia ase-teollisuutta vastaan. Kesäkuun 12.–19. päivien tapahtumat kulkevat nimellä Disarm'08. Ohjelmassa on muun muassa kansalais-tottelemattomuustapahtumia, työryhmiä ja musiikkia.

Huolimatta rauhaa rakastavasta imagostaan Ruotsi tuottaa väkilukuun suhteutettuna eniten aseita maailmassa. Irakin sodan alkamisen jälkeen Ruotsin asevientit Yhdysvaltoihin on kaksinkertaistunut.

Karlskogan alueella toimii kaksi merkittävää asevalmistajaa. Näistä toinen eli BAE Systems on globaali yritys – maailman kolmanneksi ja USA:n kuudenneksi suurin – joka kehittää, toimittaa ja huoltaa erilaisia asejärjestelmiä

sekä valvontalaitteita. Yrityksellä on toimintaa viidellä manta-reella sekä asiakkaita ja kumppaneita yli sadassa maassa.

Rauhanleirin päämielenilmaus on asevalmistajien porteilla 17. kesäkuuta, jolloin rauhanaktiiveja ympäri maailman pyydetään osoittamaan tukea tempaukselle lähimmällä BAE Systemsin toimipaikalla.

Suomen valtion yli 70 prosenttisesti omistama asevalmistaja Patria tekee yhteistyötä BAE Systemsin kanssa. AKL ja kansalaistottelemattomuusryhmä Muurinmurtaajat aloitti keväällä Patriaa kritisoivan kampanjan.

www.ofog.org/disarm08
www.patriakampanja.blogspot.com

Jäähyväiset ydinpommeille

■ Büchelissä Saksassa toivotaan jäähyväisiä ydinaseille 25.–28. elokuuta kestäväällä rauhanleirillä. Järjestäjäverkoston (GAAA) mukaan Büchelin tukikohtaan on sijoitettu 11–20 USA:n ydinasetta, joiden arvioitu

räjähdysoima yhteensä on verrattavissa 150:een Hiroshiman pommitukseen.

www.europeanpeaceaction.org/bye-bye-nuclear-bombs-buechel-2008

Aseistakieltäytyjä pakotettiin perumaan kieltäytyminen

Turkkilainen aseistakieltäytyjä **Ismail Saygi** peruutti kieltäytymisensä sotilavankilassa ollessaan. Saygi pidätettiin Istanbulissa 16. maaliskuuta kotimatallaan henkilöllisyyden tarkastuksen yhteydessä. Hänet vietiin sotilasoikeuteen, pidätettiin ja lähetettiin Maltepen sotilavankilaan, jossa sotilaat pahoinpitelivät häntä vakavasti. Saygi sai osakseen myös muuta huonoa kohtelua koko Maltepesa oleskelunsa ajan. 26. maaliskuuta hänet lähetettiin Karsiin ja sijoitettiin Sarikamisin sotilavankilaan, joka on pahamaineinen vankien huonosta kohtelusta.

Saygi julistautui aseistakieltäytyjäksi 15. marraskuuta 2006 palveltuun armeijassa seitsemän kuukautta. Saygi, joka ei toistanut aseistakieltäytymisilmoitustaan oikeudenkäynnissä Istanbulissa, pääsi tapaamaan lakimiestään Karsissa. Hän kertoi, että on saanut syytteen sotilaskarkuruudesta ja aikovansa tuomion istutuaan suorittaa sotilaspalveluksen loppuun. Häntä oltiin tuoloin viemässä Erzurumin sotilassairaalaan hoidattamaan nenäänsä, joka oli vahingoittunut vakavasti pahoinpitelyssä Maltepesassa.

Ismail Saygi

Vangit pahoinpitelevät aseistakieltäytyjiä

Saygin turkkilainen solidaarisuusryhmä julisti näiden uutisten jälkeen:

”Turkkilaisessa yhteiskunnassa vaikuttavan sosiaalisen ja psykologisen paineen lisäksi Ismail Saygi on joutunut fyysisen väkivallan ja voimankäytön uhriksi. Painostuksen voimakkuudesta

kertoo paljon se, että sotilaspalveluksensa seitsemännellä kuukaudella kieltäytymisilmoituksen jättänyt aseistakieltäytyjä muuttaa mielensä pidätysjakson aikana.”

War Resisters' International (WRI) pitää erittäin huolestuttavana tapahtunutta ja sitä, että aseistakieltäytyjä ei nähnyt tilanteeseensa muuta ratkaisua kuin kieltäytymisensä peruuttamisen – erityisesti koska Saygia oli ilmeisesti pahoinpidelty ja hänet oli jouduttu viemään sairaalaan. Aikaisemmin – muun muassa **Mehmet Tarhanin** tapauksessa – vankilaviranomaiset ovat antaneet muiden tiilenpäiden lukijoiden pahoinpidellä vangittua aseistakieltäytyjää. WRI toteaa, että Turkin sotilavankiloiden olosuhteisiin on kiinnitettävä enemmän huomiota.

Aseistakieltäytyjä **Halil Savda** pidätettiin Ismail Saygin puolesta järjestetyn solidaarisuusaktion yhteydessä. Savda on viettänyt paljon aikaa vankiloissa ennenkin, ja nyt hänen tulee suorittaa 15,5 kuukauden rangaistus. Lisäksi luvassa on uusia syytteitä karkuruudesta.

Lähde: CO-Update no 38, huhtikuu 2008

ekokauppa
ruohonjuuri

HELSINKI: Ekokauppa Ruohonjuuri
Salomonkatu 5
(Kamppi, Hotelli Presidentin rakennus)
TAMPERE: Ekokauppa Ruohonjuuri
Hatanpään valtatie 4, 33100 TRE
p. 03- 214 5688
TURKU: Ekokauppa Ruohonjuuri
Linnankatu 9-11, 20100 TKU
p. 02- 478 2660

Hyytävänhyvät hamppunakit ja muut porkkananpurijan hehkeimmät herkut löydät taatusti Ruohonjuuresta
Uutta: savukalanmakuinen luksustofu & vege-metwurstil

Aseistariisuva
valikoima eko- ja luomutuotteita

Luomuruokaa, ekopesuaineita, luonnonkosmetiikkaa, kestovaippoja, kuukautiskuppeja...
Yli 4000 totaalisen toimivaa tuotetta.

Tervetuloa tutustumaan!

Verkkokaupamme osoitteessa:
www.ruohonjuuri.fi

(reilu meininki)
www.ruohonjuuri.fi

Voiman toimittaja ja Sivari&Totaalin kuvaaja putkaan Aktivistit saivat pampusta Naton päämajalla

Rauhanaktivistit joutuivat poliisin pamputtamiksi NATO Game Over -tapahtumassa Brysselissä. 1000 mielenosoittajaa 17 maasta kokoontui Naton päämajalle vastustaakseen Euroopan osallisuutta Naton käymiin sotiin.

Teksti: Miira Rauhamäki, kuva: Simo Hellsten

Voiman toimittaja **Jukka Vuorio** ja Sivari&Totaalin lehden kuvaaja **Simo Hellsten** joutuivat työtehtävistään putkaan NATO Game Over -tapahtumassa Brysselissä pääsiäislauantaina. Yksi tapahtuman belgialaisista lehdistöedustajista otettiin kiinni jo aamulla kotioveltaan. 20 suomalaista ja yhteensä noin 500 mielenosoittajaa otettiin kiinni tapahtuman yhteydessä. Aktivistit valittivat poliisin käyttäneen kovia otteita heitä vastaan: heitä pamputettiin päähän ja muihin kehon osiin, usutettiin poliisikoiria kimppuun ja suihkutettiin maaliskuun koleassa säässä vesitykeillä.

”Seisoin rauhallisesti noin metrin päässä päämajan aidasta. Heti kun poliisi näki meidät, pamput tulivat esiin. Meitä käskettiin liikkumaan pois päin ja tönittiin. Kun emme kävelleet aivan poliis-

sin tahtiin, sain pampusta niskaan ja jalkojen väliin. Minut nostettiin pamppu jalkovälissä heidän haluamalleen alueelle, rauhanaktivisti **Teemu Kontkanen**, 31, kuvailee kokemuksiaan.

Toinen suomalainen sai pampusta päähän, kolmas sai puolen hauksen kokoisen mustelman käsivarsensa poliisin huitaistua häntä yllättäen takaapäin pampulla. Yhteensä suomalaisia oli paikalla 33. Suomalaisen kanssa samalla AKL:n bussilla tapahtumaan matkanneet kymmenen ruotsalaista Ofog-verkoston aktiiviakin päätyi selleihin.

Eurooppa Naton astinlautana

Kansalaistottelemattomuustapahtuman tarkoituksena oli kiivetä päämajan aitojen yli ja keskeyttää päämajan toiminta. Jokainen tapahtumaan osallistuva oli sitou-

tunut olemaan väkivallaton, vaikka poliisi kävisi heihin käsiksi. Tapahtumalla haluttiin kiinnittää huomiota siihen, miten Eurooppa on Naton kautta mukana kyseenalaisissa sotilasoperaatioissa. Euroopan Nato-maiden kautta kulkevat asekuljetukset ovat mahdollistaneet jo viisi vuotta kestäneen Irakin sodan. Lisäksi Naton ydinasepolitiikka rikkoo ydinsulkusopimusta, sillä Yhdysvaltojen ydinaseita on siirretty eurooppalaisiin tukikohtiin muun muassa Belgiaan. Suomalaiset osallistujat kritisoivat myös Suomen päätöstä liittyä Naton nopean toiminnan joukkoihin.

Kansalaistottelemattomuutta tukee Nürnbergin oikeudenkäynti vuodelta 1996, jonka mukaan ihmisillä on oikeus ja jopa velvollisuus estää ja ennaltaehkäistä joukkotuhoaseiden käyttö. NATO Game Overin järjestivät Vredesactie ja War Resisters' International (WRI). Aseistakieltäytyjäliitto on WRI:n jäsen.

Lisää aiheesta mm:
<http://www.voima.fi/content/view/full/2546>
<http://www.pax.fi/node/174>

Nato-ohjus, rauhan ohjus

On perin tavallista, että ihmiset ja valtiot käyttävät hyvinkin epäkoherentteja mittareita arvottaessaan sodankäynnin moraalia. On olemassa hyviä sotia ja pahoja sotia, ihmisiä joita saa tappaa tai ei saa tappaa. Nyt Suomessa on myös pyritty madaltamaan kynnystä siitä, kenen käskystä tappamisen voi aloittaa.

Simo Hellsten

Moni nykyisen valtaapitävän oikeiston jäsen kritisoi mielellään maamme kylmän sodan aikaista käytöstä ja sen neuvostomyönteisyyttä. Usein muistutetaan, kuinka Suomi käänsi katseen pois Neuvostoliiton tekemistä hirmuteoista. Myös maamme nykyjohto on suurvaltoihin kallellaan, nyt kuitenkin toiseen suuntaan. Erona tässä päivässä on, että Suomi ei käännä katsettaan pois Yhdysvaltojen käymistä sodista. Nykyään hallituksemme ottaa aktiivisesti osaa surmatöihin lähettämällä sotilaitaan mukaan.

Suomen käymien tai tukemien sotien määrä on kylmän sodan jälkeen kasvanut ja kynnystä uusien sotimisen aloittamiseen yritetään jatkuvasti madaltaa. Aikaisemmin ainoastaan YK:n valtuutuksella voitiin lähettää suomalaisia sotilaita ulkomaille. Nyt rima halutaan laskea ensin EU:n tasolle ja sen jälkeen koskemaan myös ryhmiä yksittäisiä valtiota, jollainen on Yhdysvaltojen laitonta hyökkäystä Irakiin tukenut ”halukkaiden koalitio”. Osa hallituksestamme on jopa ajanut valmiusvuoron mallia, jonka osana päätös suomalaisten sotilaiden lähettamisestä sotaan ulkoistettaisiin Naton päätöksentekokoneistolle, Pohjois-Atlantin neuvostolle (NAC).

Suomi ydinasevallaksi?

Suomen uusi Nato-yhteistyö tuo mukanaan myös muita, jollain tapaa pelkkää sotaa vaarallisempia seurauksia. Natolla on hallussaan lukuisia ydinaseita, joita on sijoitettu myös useisiin Euroopan

maihin. Nato on myös valmis käyttämään ydinaseita: sillä on virallinen, ydinaseilla tehtävän ensi-is-kun strategia. Kyse ei enää edes ole kylmän sodan aikaisesta kauhun tasapainosta. Ranska, USA ja Iso-Britannia kehittävät kukin omia, uusia, aktiiviseen käyttöön sopivia pieniä ydinaseitaan.

Suomi tekee Naton nopean toiminnan joukkojen lisäksi paljon muutakin yhteistyötä sotilasliiton kanssa. Nyt Suomi valmistele Naton kanssa yhteistä ilmavalvontaa tekemällä yhteistyötä Norjan kanssa. Tällöin seuraa loogisesti mahdollisuus myös siihen, että Naton ydinaseet ohjataan kohteisiinsa suomalaisten tutkien avulla, tai jopa suomalaisten lentokenttien kautta. Nato-maiden hävittäjäpommittajat ovat jo osallistuneet sotaharjoituksiin Suomessa. Ilmavoimien www-sivujen mukaan yhteistyö on ”osa ilmavoimien arkipäivää”.

Kun Suomi on aktiivinen osa Naton kaltaista ydinasekoalitiota, on turha kuvitella, että Suomi ei olisi myös yksi kosto- tai jopa ennaltaehkäisevien iskujen kohteista.

Nato ja EU - yksi vai kaksi armeijaa?

Usein EU:n militarisoiminen nähdään vaihtoehtona Natolle. Kuva on kuitenkin varsin harhaanjohtava. Jo nyt EU käyttää sotilasoperaatioissaan Berlin Plus -järjestelyn puitteissa Naton suunnittelumekanismia ja komentorakenteita. EU:n ensimmäisen oman sotilasoperaation komentaja oli samalla myös Naton Euroopan varapäällikkö. Lisäksi EU:n sotilaselimet

on usein sijoitettu Naton päämajoihin Euroopassa. Naton mielestä tämä on luonnollista, ja se kertookin aiheesta avoimesti kotisivuillaan. Europarlamentaarikko **Tobias Pflügerin** mukaan EU:n ja Naton sotilasasioista vastuulliset kenraalit ovat lähes kaikissa jäsenmaissa samat. Myös operaatioihin käytettävät jäsenvaltioiden sotilaat on koottu samasta kansallisesta armeijasta.

Useimmissa operaatioissa vain rahoitus ja lippu vaihtelevat. EU ei saa rahoittaa sotilasoperaatioita. Tämän ongelman poistamiseksi on luotu Ateenan mekanismi. EU:n jäsenmaat lahjoittavat varoja rahastoon, josta erityiskomitea antaa rahat EU:n sotilasoperaatioihin. Tämä järjestely aiheuttaa samalla sen, että Euroopan parlamentti ei pysty harjoittamaan parlamentaarista kontrollia EU:n sotilasmeneihin, Pflüger kertoo.

Sota alkaa Euroopasta

Natoon kuulumattomat EU-maat osallistuvat aktiivisesti Yhdysvaltojen ja Naton sotiin muutenkin. Afganistanin ja Irakin sotiin saapuneet yhdysvaltalaiset joukot kuljettiin sotatantereelle useimmiten irlantilaisen Shannonin siviililentokentän kautta. Naton kaikkein suurin sotaharjoituskenttä puolestaan sijaitsee Ruotsin pohjoisosassa. Näiden maiden kansalaiset tosin ovat harvemmin tietoisia asiasta. Ilman tällaista hiljaista tukea moni sota olisi epäonnistunut.

Myös Suomen rooli uusissa, Euroopasta alkavissa sodissa etenee vakain, vaan ei pitkin askelin. Natoa vastustavia, tietämättömiä kansalaisia ei toki saa säikäyttää. Tänä vuonna Suomessa on koulutettu Naton operatiivisen tason esikuntaupseereita Puolustusvoimien Kansainvälisessä Keskuskesä Niinialossa. Lehden ilmestyessä neljän Nato-maan hävittäjälentokoneet harjoittelevat Suomessa Satakunnan lennoston johdolla. Sota alkaa Euroopasta, mutta toimimalla yhdessä me voimme myös pysäyttää sen.

Terveiset kiven sisästä!

”Vankeja ovat oikeasti vain ne, jotka itse kahlitsevat itsensä lupauksin ja valoin.” Totaalikieltäytyjä Timo Mäkelä raportoi Sivari&Totaalille vankilaelämän arjesta Konnunsuon, Haminan ja lopulta Seutulan vankilassa.

Timo Mäkelä

Vankilassa olo tuntui alkuun vaikealta, mutta totaali sen sijaan tuntui oikealta vaihtoehdolta. Kutsunnoissa hakeuduin sivariin, mikä ei ollutkaan minun juttuni. Lykkäsin palvelusta ja opiskelin. Ajan kuluessa yleinen asevelvollisuus alkoi tuntua entistä väaremmältä. Ketään ei saisi pakottaa olemaan sotilas, eikä kieltäytymisestä tulisi rankaista edes siviilipalvelulla. Keräsin rohkeutta ja kieltäydyin koko touhusta.

Oikeudelliset muodollisuudet ottivat oman aikansa, mutta viranomaiset olivat ymmärtäväisiä ja jopa pahoillaan toimeenpannessaan tuomiotani. Hain alusta lähtien siviilitöihin, mutta nykyisten sijoitusyksiköiden johdosta minut haluttiin välttämättä lähettää Lahdesta Kaakkois-Suomeen. Työpaikkani sijaitessa lähempänä hain siirtoa pääkaupunkiseudul-

le. Erinäisistä sekaannuksista joutuin minut passitettiin oikeaan vankilaan, vaikka lähes poikkeuksetta totaalit laitetaan suoraan avovankiloihin.

”Sotaleikkejä seuratessa sain muilta vangeilta tukea valinnalleni.”

Ensimmäisillä syyspakkasilla ilmoittaudivin Konnunsuolle. Paikka näytti ensi silmäykseltä kolkolta ja vastaanotto oli kylmä. Vartijat antoivat vain lyhyitä kommentoja sen koommin tilannetta selventämättä. Tuntui kuin he olisivat tottuneet käsittelemään vain vankiloiden vakiovieraita. Olin talon ainoana totaalina vartijoille erikoistapaus, minkä ansiosta sain osaltaan ihmetystä ja osal-

taan myös ymmärtävää kohtelua. Sain olla koko viikon yksin neljän hengen sellissä, koska osastolla ei ollut muita savuttomia. Aika kului omassa rauhassa kirjoja lukien. Näin jälkikäteen ajatellen en ole varmaan muulloin ollut yhtä hyvässä turvassa ympäri vuorokauden – lukitussa ja vartioidussa tilassa. Muita vankeja tapasin vain ruokailujen yhteydessä.

Taijia työleirillä

Ensimmäisen viikon jälkeen sain siirron Haminan työsiirtolaan, joka on vain reilun 30 vangin työleiri. Tilojen ahtauden vuoksi jouduin jakamaan huoneen, mutta onnekseni sellitoveri oli mukavan rentoa seuraa. Tosin radion ja tv:n vuoroin valloittaen pienen yksityisyyden lukeminen jäi vähemmälle. Viikon suljetussa tilassa oleskelun jäljiltä ulkoilu tuntuikin hyvältä vaihtoehdolta paeta omaan rauhaan ja harjoittelinkin paljon taijia ulkona. Monet vangit tosin suhtautuivat liikkumiseeni vitsaillen, mutta myös uteliaan kiinnostuneina. Yksi kaveri jopa kysyi, josko olisin voinut opettaa hänelle lajin perusteita.

Arkipäivät kuuluivat siirtolan tarjoamissa tehtävissä Haminan linnoitusalueella kunnostaessa. Kasarmialuetta käytti myös armeija omiin tarkoituksiinsa ja pääsinkin eturivistä seuraamaan varusmiesten harjoituksia. Sotaleikkejä seurattessa sain muilta vangeilta tukea valinnalleni. Kieltämättä oli kohtalon ivaa syödä varusmiesten kanssa samoja pöperöitä, vaikka ei ruoissa mitään valittamista ollut. Joka torstai syötiin hernekeittoa ja lettuja tai pannukakkua, eikä perunoita tarvinut koskaan kuoria itse. Positiivisena yllätyksenä siirtolan johtaja käytti meitä aina välillä uimassa ja teatterissa.

Ensimmäisen vankilakuukauden täytyessä sain vihdoinkin luvan siviilitöihin ja siirron Helsingin avovankilaan. Sijoitusyksikköjen väliset siirrot ovat nykyään hyvin harvinaisia, mutta näissä asioissa me totaalit olemme erityisessä tilassa. Haminasta muutamat vangit olivat myös hakeneet siirtoa, minkä vuoksi he olivatkin kaateellisia lähdölleni. Kylmien ulkoilmien jälkeen tuntuikin oikein mukavalta palata omiin töihin lämpimään toimistoon.

Hyväksyntää muilta vangeilta

Paikkana Seutula on täyttännyt parhaiten odotukseni vankilaelämästä. Noin 70 miehen leirillä on kymmenen tupaa, joissa kussakin on kahdeksan huonetta. Pääsääntöisesti jokaisella vangilla on oma huone, mutta tässä keväällä aikana kaksi tupaa on ollut remontissa, minkä johdosta jotkut ovat joutuneet jakamaan huoneensa. Itse majoituin siviilitupaan, jossa ei onneksi ole ollut liian ahdasta. Oma rauha ja tila ovat mahdollistaneet syventymisen omiin kiinnostuksiin: kirjoihin ja joogaan. Lisäksi alueella on suuri hiekkakenttä sekä lenkipolku, joten ulkoilukaan ei jäänyt paitsioon.

Muut vangit suhtautuvat meihin totaaleihin varsin myönteisesti. Monet kysyvät perusteluja valinnalleni. Samaan hengenvetoon he ilmaisevat, kuinka tyhmää meitä on pitää vankilassa, kun emme oikeasti ole rikollisia. Samanlaista hyväksyntää

Taijin harrastaminen kuului totaalikieltäytyjä Timo Mäkelän arkeen vankilan muurien sisäpuolella.

kohtaamme myös vartijoilta. Jopa johtoportaan henkilökunta on ilmaissut selvästi pahoittelunsa rangastuksestamme, mutta eivät heidän heikään sille mitään mahda. Laki on laki, vaikka se olisikin ristiriidassa oikeuden kanssa. Eniten tukea kuitenkin tarjoavat kohdalotoverit – toiset totaalit. Enimmillään meitä on samanaikaisesti ollut leirillä jopa neljä. Yhden kanssa ystävyystimme siinä määrin, että tulemme pitämään yhteyttä myös aidan toisella puolella.

Leirielämän vastoinikäymisistä mainittakoon muutamat katkokset lämmönjakelussa, jolloin peseytymisestä on joutunut tinkimään. Seutulassa toisessa pesukoneessa on ollut pitkäaikaisia huoltokatkoksia, jolloin pyykki on joutunut pesemään muiden kanssa samassa koneessa. Lisäksi ruokien taso laski vuoden vaihtuessa säästösyistä, minkä seurauksena vangit keräsivät addressin tason palauttamiseksi. Yllättäen monille on ravinnossa tuntunut olevan tärkeintä suuri proteiinipitoisuus: lähes kaikki vangit ovat puntaajia ja lisäravinteet ovat vankilassa kiellettyjä. Itseäni puolestaan on

askarruttanut, täyttääkö ruoka riittävän monipuolisen ravintoympyrän. Toisaalta ruokaa voi laittaa itselleen mielensä mukaan omassa tuvassa.

Turhauttava reissu

Tiivistettynä vankilareissu on ollut lähinnä turhauttava. Vapauden riisto on tuntunut välillä alitajuisestikin häiritsevän keskittymistä ja paikoin hieman ahdistavan. Mutta noin kokonaisuutena puolivuotinen on mennyt nopeasti ohi ja ollut kokemuksena ainutlaatuinen.

Vankina olemisen on kuitenkin lopulta vain symbolista: puhdassydäminen on vangittunakin vapaa. Vankeja ovat oikeasti vain ne, jotka itse kahlitsevat itsensä lupauksiin ja valoiin. Pian minunkin kakkuni on syöty ja vapaus maistuu maukkaammalta kuin koskaan. Osaltani haluan toivottaa valintaansa vielä puntaroivat tervetulleiksi totaaliin!

Kirjoittaja vapautui Seutulassa avovankilasta Vantaalta huhtikuun lopussa 2008.

Monen roolin sivari

Aatelinen homorakastaja, maalaisjuoppo, kuninkaan palvelija, mafioso, lavasterakentaja...Tommi Anttilan sivariaika sujui monessa roolissa.

Teksti: Miira Rauhamäki, kuvat: Kuopion kaupunginteatteri

Kustaa III -näytelmässä esitin kahta eri roolia: kuninkaan palvelijaa sekä Armfeltia, jonka on arveltu olleen kuninkaan homorakastaja. Jouduin tekemään todella nopean vaihdon palvelijasta Armfeltiksi, jolla oli näyttävällä miekkailukoreografialla tehostettu sisään-tulo lavalle. Kerran teatterin järjestäjä oli vahingossa ottanut miekan pois tutulta paikaltaan. Minulla oli muutama sekunti aikaa päätää, miten improvisoin asepuutteen. Ratkaisin asian menemällä lavalle miimisen miekan kanssa (näkyvätön miekka, toim. huom). Minulla oli muutenkin huonot välit vastaanottelijani kanssa, joten sain todella kuulla kunniani tapauksesta – vaikka syy ei ollut minun.”

Näin kertoo Tommi Anttila, jonka siviilipalvelusaika oli monen roolin työ. Tommi suoritti velvollisuutensa näytellen Kuopion kaupunginteatterissa näyttämökautena 2003–2004. Näyttelijöiden loma-aikoina Tommi rakensi puvustamon hyllyjä ja auttoi lavastamon töissä.

Tommille sivari oli keino edistää omia urapyrkimyksiä, vaikka mies ei asialla halua ”elvistellä”. Hän olisi jopa saanut vapautuksen, mutta ei ottanut sitä vastaan. Ennen sivariaikaa mies oli näytellyt kaikenkarvaisissa rooleissa harrastajateattereiden estradeilla.

”Minulla ei ollut kiihkeitä näkemyksiä asepalveluksesta enää siinä vaiheessa puoleen eikä toiseen, vaikka nuorempana olin ollut kiihkeä asepalveluksen vastustaja sen sukupuolia eriarvoistavan ja ylhäältä sanellun luonteen vuoksi. Teatteri sen sijaan oli kiinnostanut intohimoisesti vuosikausia. Sivaripaikan saaminen alalta ei ollut ihan simppele homma. Halusin ensin varmistaa paikan teatterilta, ennen kuin edes hain sivariin”, Tommi paljastaa.

Omena taskuun, huulipunat huulille ja miekka käteen – kun miekka oli siellä missä piti. Tommi Anttila sai sivariaikanaan uppoutua monenlaisen henkilön päähän sisään.

Kapteenina myrskyssä

Tommi asui vuonna 2003 Kuopiossa ja soitti paikallisen kaupunginteatterin johtajalle. Tämä halusi nähdä Tommin lavalla, mutta se ei juuri tuolloin onnistunut. Tommi koosti tekemistään esityksistä VHS-nauhan. Teatteripomo ilmeisesti vakuuttui VHS:stä tarpeeksi tarjotakseen paikkaa. Eihän sivaria toki päärooleihin pistetty – Tommin ura kaupunginteatterissa käynnistyi erilaisilla sivurooleilla.

”Markku Pölösen Onnenmaamusikaalia esitimme melkein 60

kertaa. Siinä olin aluksi rivimiehenä tanssi- ja joukkokohtauksissa. Kun yksi näyttelijä myöhemmin sairastui, pääsin paikkaamaan toviksi juopon roolia.”

Vähitellen Tommi sai myös hieman vaativampia rooleja. Esi-merkiksi Pieni merenneito -näytelmässä Tommi väentäytyi kapteeni Hansiksi.

”Mieleenpainuvimmassa kohtauksessa laiva keinui ja huojui myrskyn silmässä. Sain huutaa käskyjä merimiehille massiivisen ruorin takaa. Kohtaus antoi minulle ensimmäistä kertaa kokemuksen olla silmätysten lavalla suuren ihmisjoukon edessä tilanteessa, jossa on vaan pakko toimia niin hyvin kuin osaa – meni syteen tai saveen.”

Paljon aikaa ”tupakalla”

Sivariaika ei ollut Tommille pelkkää herkkua.

”Sivarina koki olevansa aika lailla teatterin alinta kastia. Yksi ohjaaja kilahti minulle kerran oikein kunnolla. Olin lukenut tree- niaikataulusta niin, että minua ei tarvittaisi harjoituksissa ensimmäisen kahden tunnin aikana. Ohjaaja uhosi minun sivarina olevan velvollinen olemaan paikalla aina, vaikka minulla ei olisi mitään roolia koko kohtauksessa. Hän uhkasi jopa soittaa poliisille siviilipalvelusvelvoitteen rikkomisesta, mutta ei lopulta tehnyt sitä.”

Tommi joutui kuluttamaan paljon aikaa myös näyttelijälämpöön tupakkakopissa lorvien – sivuroolien esittäjää kun ei aina tarvittu paikalla. Lisäksi viikot olivat pitkiä – teatterissa kun tehdään kuusipäiväistä työviikkoa. Ylityöt Tommi sai takaisin pitkänä kesälomana.

Toimiko sivariaika uranedistäjänä? Kyllä. Mies pääsi näyttelijäntönnön kurssille Pohjois-Karjalan Opistoon yhdeksi lukuvuodeksi, ja opiskelee syksyllä 2008 kolmatta vuotta Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulussa teatteri-ilmaisun ohjaajaksi.

”Sivarina sain kurjaa palkkaa, mutta työ oli sitä mitä halusin. Samalla sain totuudenmukaisen kurkistuksen kulissien taakse.”

”Jokaista voittoa osaa arvostaa”

Juha Keltti on puolustanut satoja sivareita ja totaali kieltäytyjiä.

Teksti: Sampsa Oinaala

Moni tuntee Juha Keltin. 56-vuotias lakiasiainsihteri vastaa puhelimeen tai sähköpostiin Aseistakieltäytyjäliitossa, kun joku tarvitsee juridista apua. Sen sijaan harva tietää, kuinka monen mutkan kautta hän on Rauhanasemalle päätenyt.

Helsingissä vuonna 1952 syntyneen Juhan tie vei kansakoulun alussa perheen mukana Espoon Tapiolaan. Silloin politiikka vielä kiinnosti nuoriakin. Oppikoulussa Keltti oli jo mukana Suomen Demokraattisessa Nuorisoliitossa ja Teiniliitossa.

”Tapiolan Yhteiskoulussa väiteltiin paljon politiikasta ja filosofia. Vietnamin sodan vastainen liike ja vuoden 1968 opiskelijajakapina inspiroivat meitä.”

Koko 1970-luku oli Juhalle järjestötoiminnan viemää. Siinä sivussa jäivät kesken niin filosofian kuin oikeustieteenkin opinnot. Vuosikymmenen lopulla vierähti yksi talvi Moskovassa, jonne sen ajan vasemmistonuoret tapasivat mennä Komsomol-kouluun. Poliitikassa kuohui, mutta nykyiset puheet ”vaaran vuosista” pistävät naurattamaan.

”Mitään vallankumousta ei Suomessa 1970-luvulla ollut mei-

dän käsityksemme mukaan odotettavissa – vasta nyt ovat historioitsijat avanneet sokeat silmämme” Keltti ironisoi.

Antimilitaristi Varusmiesliitossa

Varusmiespalveluksen Keltti suoritti tykkimiehenä Tuusulassa 1977–78.

”Ajattelimme siihen aikaan, että varusmiehet jotenkin voisivat estää armeijan käyttämistä kansaa vastaan.”

Ruodusta oli luontevaa siirtyä Varusmiesliiton järjestösihteeriksi. Jo silloin Keltti mielsi itsensä antimilitaristiksi, ja piti liittoa ennen kaikkea varusmiesten etujärjestönä. Pääesikunnan karvat nousivat pystyyn, kun Varusmiesliiton lehdessä julkaistiin Siviilipalvelusmiesliiton vaihtomains.

”Pian sieltä yritettiin kieltää kantelujen tekeminen, keltaisen lehdistön käyttäminen ja yksittäistapauksiin puuttuminen. Lopuksi esikunta varoitti liiton johtoa valitsemasta minut pääsihteeriksi, mistä olen hitusen ylpeä.”

1990-luvun alussa Keltti työskenteli vapaana toimittajana. Vuonna 1992 vastaan tuli kiinnostava juttuaihe: Kaj Ranisen eli nykyisen AKL:n järjestösihtee-

rin asevelvollisuudesta kieltäytyminen oli johtanut vankilakierteseen. Kuukausia kestäneen prosessin raportoiminen avasi tien Aseistakieltäytyjäliitoksi nimensä muuttaneeseen etujärjestöön, jonka lakiasiainsihterin pallille Juha istui 1993. Lopullisesti hän irtisanoi armeijasta kieltäytyessään reservistä seuraavana vuonna.

Sivareille voittoja, totaaleille tappioita

”Hoidin aikoinaan ehkä pari sataa aseistakieltäytyjien oikeudenkäyntiä. Jotain hulluutta kai siinä on takana, kun suurin osa oli totaalijuttuja, joissa tappio oli lähes varma. Toisaalta jokaista voittoa osaa arvostaa.”

Yhtä olennainen osa työtä on ollut siviilipalvelusmiesten puolustaminen.

”Arvelisin osallistuneeni ehkä sadan valitusasian hoitamiseen, joissa on ollut kysymys muun muassa kurinpitorangeistuksista, palveluskelpoisuudesta ja lykkäyksistä. Useimmat on voitettu.”

Joskus työ on ollut raskasta – esimerkiksi tänä vuonna voimaan tulleen uuden siviilipalveluslain valmistelu oli pitkä ja kivinen.

”Huomattava osa alkuvaiheen kokousajasta meni siviilipalvelusmiesten sodanaikaisen aseman määrittämiseen. Vaikka maa elääkin syvää rauhan aikaa, pidän voittona sitä, että siviilipalvelusmiehet kriisitilassa määrättäisiin siviilitehtäviin.”

Keltti kannustaa aseistakieltäytyjiä ottamaan yhteyttä. Esimerkiksi mielivaltaisesta kurinpitopäätöksestä kannattaa aina valittaa. Helpoimmin asiat hoituvat sähköpostilla – ainakaan viljelypalstalle Juha ei puhelintaan ota mukaan.

”Puutarhanhoito on minulle pubia terveellisempi tapa nollata työasiat. Viljely tarjoaa puritaanista hyötyliikuntaa, kasviksia ja esteettisiä elämyksiä. Teen siinä symbolisen paluun kulttuurin perustaan, agrikulttuuriin. Voi olla, että ilmastonmuutoksen edetessä perustan lujittaminen alkaa olla jokaisen tehtävä.”

Ei enää koskaan

Heikki Sovijärvi

Toisen maailmansodan jälkeen kuolemanleirien julkisuuteen tulo sai aikaan voimakkaan tarpeen jättää moist kauhut taakse ja loi yleisen hokeman ”ei enää koskaan”. Tietenkin Neuvostoliitossa äärimmäinen väkivalta jatkui. Gulakeissa ja yöllisissä katoamisissa kuoli lopulta huomattavasti enemmän ihmisiä kuin natsien keskitysleireillä, ja maailma päätyi atomipommin ja asevarustelun kautta kylmään sotaan. Aion silti ottaa hokeman vakavasti.

Mistä siis kuolemanleireissä oli kysymys – tai Guantanamosa? Olennaista on huomata ensin, mistä ei ole kysymys. Kysymys ei ole esimerkiksi kansan luonteesta. Venäläiset tai saksalaiset eivät ole mitenkään poikkeuksellisia, eivätkä sen puoleen suomalaisetkaan. Valkoisen Koston leirit – joille punakaartilaiset suljettiin – olivat vuosisadan ensimmäisiä järjestelmällisiä näännytys- ja eksterminaatioleirejä, vaikka toki natsit veivät tappamisen tehokkuuden omaan luokkaansa.

Näissä hirmuteoissa on loppujen lopuksi kyse siitä, millainen on ihminen. **Woody Allenin** elokuvassa *Hannah ja siskot* on kohta, jossa vanha taiteilija sanoo kotiin saapuvalle avopuolisolleen:

”Sinulta jäi näkemättä erittäin ikävystyttävä televisio-ohjelma Auschwitzista: lisää hirveitä kuvia ja lisää hämmentyneitä älyköitä kyselemässä, miten se saattoi tapahtua. Syy, miksi he eivät kos-

kaan pysty vastaamaan näihin kysymyksiin on se, että ne ovat väärää kysymyksiä. Ihmiset ovat mitä ovat. Kysymys on: ’miksei tämä tapahtu useammin’. Tietenkin tapahtuukin – peitellymmissä muodoissa”.

On pyrkimys valtaan. Valta turmelee, ja absoluuttinen valta turmelee absoluuttisesti. Monet eivät tarvitse edes turmelemista – väkivalta alkaa massiivisena jo alasteella, eikä pyöveleitä tunnetusti ole koskaan ollut vaikea löytää. Missä nämä vallan muodot, ihmisyden synkät puolet, ovat nyt? Osin he ovat velkojen perijöitä ja luoja, osin he istuvat yhtiövallan ja parlamentaarisen politiikan huijulla – pitämässä yllä niitä deluusioita (harhaluuloja), jotka kantavat vallan rakennetta.

Suurin ihmisten joukko ei kuitenkaan kyynisesti toteuta likaista työtä. Vaikka toki sotilaalla ja johtajalla ei ole mitään deluusioita, mutta heidän välillään harhaluuloja on paljon. Siksi valheita on, miksi muuten? Yksi on nationalismi, toinen on luterilainen työmoraali. Kolmas on se, mitä kutsutaan speaktaakkeliksi: pintajulkisuuden verkko, brändikapitalismi ja kaupallisesti omistettu julkinen tila, copyrightin sulkema omistus, sekä sen vallassa olevat vartijat ja poliisit.

Vaikka lehtemme soittavat sotilasliiton kelloja päivittäin, meidän on vain tehtävä muuta. Speaktaakkelin olennainen puoli on siinä, ettei sen sisältöä voi koskaan kritisoida – koska silloin vain legitimoisi

(oikeuttaisi) speaktaakkelin olemassaoloa enemmän.

Hippimusikaali *Hairin* lopetus sanoo tästä kaiken olennaisen:

Soldier 1:

We starve - looks

At one another

Short of breath

Walking proudly in our winter coats

Wearing smells from laboratories

Facing a dying nation

Of moving paper fantasy

Listening for the new told lies

With supreme visions of lonely tunes

Soldier 2:

Somewhere

Inside something there is a rush of Greatness

Who knows what stands in front of

Our lives

I fashion my future on films in space

Silence

Tells me secretly

Everything

Everything

Ensemble:

Singing our space songs on a

spider web sitar

Life is around you and in you

Answer for Timothy Leary, dearie

Let the sunshine

Let the sunshine in

The sunshine in

Let the sunshine

Let the sunshine in.

kuutamotekstit.livejournal.com

Sarjakuvat

Kansalaistottelemattomuus eli vasemmalta Jonne, Diikki, Mikko, Janne ja Lari. Jonnen tilalla bändissä soittaa nykyisin Kude. Kuva: Lassi Haapala

Kansalaistottelemattomuus kannustaa toimintaan Kersantti laulaa punkkia

Kansalaistottelemattomuus-bändin ensimmäinen pitkäsoitto tahdittaa kaikkea muuta kuin imelää hissimusiikkia. Se kannustaa ihmisiä toimintaan.

Miira Rauhamäki

Harva bändi tyrkyttämällä tyrkyttää itseään tukikeikoille ja -levyille niin Aseistakieltäytyjäliiton kuin muidenkin kansalaisjärjestöjen toimintaa tukeakseen. **Kansalaistottelemattomuus** haluaa konkreettisesti toimia toisenlaisen maailman puolesta – muutenkin kuin musisoimalla. Laulaja, skotlantilainen **Diikki** on esimerkiksi tavattu Skotlannissa sijaitsevan Faslanen ydinasetukikohdan porteilta kansalaistottelemattomuuden parista. Kitaristi **Janne** on tarttunut bussin rattiin Aseistakieltäytyjäliiton järjestämällä matkoilla.

Bändin uusi levy *Full Spectrum Resistance To Their Fucking System* on täynnä repivää pohdintaa ympärillä tapahtuvista asioista. Profane Existence -lehden numero 40 arvosteli levyn osuvasti kommentilla ”Most pissed-off vocals of the Planet” (Planeetan vittuuntuneinta laulua).

”Ihmisten välinpitämättömyys ja epä tietoisuus saavat tarttumaan aiheisiin, jotka itse kokee tärkeiksi ja huomionarvoisiksi.

Meillä on tarve ja pyrkimys olla osa jotain positiivista – apatian ja nihilismin sijaan”, bändin jäsenet kuvailevat yhdessä.

Potkukelkka päihittää auton

Bändin sanoitukset sivuavat toisinaan myös antimilitarismien teemaa. Aseistakieltäytyjäliiton tukikokoelmalevyllä *Farewell to Arms 4* olevassa *Mannerheim*-kappaleessa bändi hyökkää sotasanokarin idolisoimista vastaan. Uuden levyn *Luokkasota*-kappale muistuttaa vuoden 1918 tapahtumien toisenlaisesta tulkinnasta:

”Kyse oli myös tavallisista ihmisistä, jotka taistelivat ihantei-

dena tai elinolojen puolesta. Sota ei ollut mikään puhtaan suomalaisuuden voitto kommunistipiruista”, basisti Lari selittää.

Moni punkbändi laulaa maailman paskuudesta. Diikin mielestä tähän on selvä syy:

”Kun ihminen katsoo ympärilleen, hän näkee niin on paljon huonoja asioita, että on helppoa keksiä aiheita biiseille. Maailma on todella huonossa tilanteessa. Itse yritän kirjoittaa aina vähän erilaisia juttuja. Esimerkiksi yksi biiseistämme kertoo, että potkukelkan käyttö on paljon parempi asia kuin yksityisautoilu.”

Diikki paljastaa Sivari&Tota-

lille ”pimeän salaisuutensa”: hän on ollut kadettijoukoissa neljä vuotta. Teini-iässä hän oli innokas säkipillinsoittaja. Paras mahdollisuus harjoitteluun oli koulun kadettijoukoissa. Diikki yleni kersantiksi asti.

”Koko armeija-aika oli täynnä erimielisyyksiä ja väittelyitä. Armeijan kesäleirillä simputettiin nuorempia – heidät värjättiin kenkälankilla mustiksi. Eräs yksikön musta jäsen tuhrittiin valkoisella lankilla samassa nöyryytystarkoituksessa. Se oli täyttä paskaa, mutta soittokunnan sisällä henki oli paljon parempi”, Diikki kuvaillee.

Kansalaistottelemattomuus keikkailee toukokuun lopulla Ruotsissa, Englannissa ja Skotlannissa. Syksyllä on luvassa Euroopan kiertue. Suomalaisille (hyväntekeväisyys)keikkojen järjestäjille bändi haluaa lähettää terveisiä: ”Lähettkää sähköpostia!”

Lisätiedot:

Kansalaistottelemattomuuden uutta levyä ja paitaa voi tilata Musta Lokki -osuuskunnalta 10 euron kappalehintaan. www.mustalokki.org. <http://www.diypunk.net/kt/brewer@aj-group.net>

Sivarit laulavat sodasta

Joensuulainen Volkswagen-yhtye etsii erilaista suhdetta rajaseutuun. Sanoituksissa myös sotahistoria saa uudet kasvot.

Samps Oinaala

Joensuulainen **Folkswagen** on melkein puhtasverinen sivaribändi. Ainoastaan nelihenkinen yhtyeen ”rauhallisin jäsen”, rumpali **Jari Lappalainen**, on suorittanut palveluksensa sotilassoittokunnassa. Sanoituksia rustaavat toimittaja **Suonna Kononen** ja teatterimies **Timo Munne** ovat molemmat kieltäytyneet aseista.

”Minä olen ihan vanhanajan pasifisti. Olen koskenut aseeseen viimeksi 1980-luvulla, kaverin ilmakiväärillä räikyteltiin”, Kononen kertoo.

”Isoisä remusi sodassa vuositolokalla. Kun minun aikani tuli, hän pyysi, etten menisi mukaan mihinkään sellaiseen touhuun. Minulla on kotona deaktivoitu Suomi-konepistooli, jonka avulla voin omille pojilleni konkretisoida, mistä sodassa on kyse”, Munne komppaa.

Munne suoritti palveluksensa jo 1980-luvun alkupuolella Valkealan mielisairaalassa.

”Miespuoliset työkaverit olivat melko sotilaallisia, mutta pärjäsimme hyvin huumorilla. Uhkasivat järjestää puupyssysulkeiset sairaalan pihalla, mutta jänistivät kun lupauduin.”

Kononen puolestaan oli halpaväyvoimana Varkauden kirjaston musiikkiosastolla.

”Soitin tytöille levyiltä **New Kids On The Blockia**, pojille **MC Nikke T:tä** ja kehareille **Katri Helenaa**. Muistelen aikaa lämmöllä, vaikka rahan kanssa silloin ei juhlittukaan.”

Ahdasmielisten ja tosikkojen kiusaamista

Vuonna 2000 perustettu Volkswagen on julkaissut kolme pitkäsoittoa. Neljäs on tulossa tänä vuonna. Vajaassa vuosikymmenessä yhtye on luonut itselleen lokeron, johon ei juuri muita bändejä ole tyrkylly.

Folkswagen Värtsilän ja Petroskoin välillä huhtikuussa 2006. Vasemmalta Jari Lappalainen, Timo Munne, Suonna Kononen ja Joonas Ojajarvi. Kuva: Jussi Sinkkonen.

Folkswagenin laulujen voima on tarinoissa. Melkein jokainen sanoitus voisi olla novelli. Aiheet löytyvät rajaseudulta – Karjalasta, Suomesta ja Venäjältä – ja niitä myös esitetään kaikilla kolmella kielellä. Menneiden vääryyksien tai nationalismien sijaan ytimessä ovat tavalliset ihmiset rajan molemmin puolin.

”Tämä on henkistä kotiseutua ja merkittävä aluetta monella tapaa. Jokaisella terveellä itäsuomalaisella on jonkinlainen rajaseutuidentiteetti. Sitä on pakko käsitellä populaarimusiikin keinoin, etteivät tosikot saisi liikaa sijaa”, Munne kuvailee.

Konoselle itäisen maakunnan monikulttuurisuus oli aikoinaan yllätys.

”Opiskelin Jyväskylän yliopistossa. Joensuuhun tulin 1998 ja huomasin asuvani keskellä vilkasta itäsuomalais-venäläis-karjalaista kulttuurivaihtoa. Ei Savon tai Keski-Suomen perspektiivistä tajua, miten olennainen osa Pohjois-Karjalaa Venäjä ja Karjala ovat. Tämä on Suomen Meksikoa... Villi itä...”

”Haluamme lisätä kansojemme välistä yhteisymmärrystä ja kiusata ahdasmielisiä ja vanhoihin asenteisiin juuttuneita poloisia. Arvostamme venäläistä ja karjalaista kulttuuria. Haluamme jakaa sitä ilosanomaa suomalaisille”, Munne kiteyttää yhtyeen mission.

Konekiväärivaunun ja pasifismin ylistys

Rajaseudun ja Karjalan menneisyyteen liittyy erottamattomasti myös sota, eikä sitä voi sivuuttaa itärajan kiertävissä tarinoissa. Volkswagen avaa historiaa uudella tavalla.

”Tavallisen rivisotilaan henkilökohtaiset tunnot ovat kiinnostavia. Sota-aiheiset laulut ovat olleet usein hyvin yksipuolisia, vain toisen osapuolen totuuteen tukeutuvia. Nyt kun sodasta on jo aikaa, voimme katsella asiaa laulun voimalla molemmin puolin”, Munne kertoo.

Timon ja Suonnan teksteissä sota saa uusia kasvoja. Tarinansa saa kertoa esimerkiksi suomalais-

sotilaaseen jatkosodan asemasotavaiheen aikana rakastunut itäkarjalaistyttö tai veteraani, jonka päällimmäinen muisto sodasta on hänen kumppaninaan korsussa ollut koira.

Yhtyeen cover-arsenaalista löytyy sotanäkökuja laidasta laitaan. Osa niistä sävyttyy vuosikymmeniä säveltämisen jälkeä ironialla.

”Stalinin ajan Venäjän konekiväärivaunu-ylistys *Tatshanka*, *Jevtushenkon* runoon sävelletty neuvostopasifismin ylistys *Haluatko venäläiset sota*, Mannerheim-elokuva *Päämajasta tuttu Marskinpa miehiä*, Timon talvisotakertomus (*Lemetti*-biisi, toim. huom.) kertoo Lemetin motista... Keikoilla sotkemme näkökuja kappaleista toiseen...”, Kononen luettelee.

Suomalainen liikuttuu tai kääntää selkensä

Munne ja Kononen reissaavat itärajan takana ahkerasti. Heillä on siellä hyviä ystäviä. Volkswagen on noussut lavalle Petroskoissa useita kertoja.

”Rakastan yksityistä Venäjää ja kauhistelen julkista Venäjää. Suhtaudun siihen siis kuten Suomeen. Suhde on muodostunut asuessani Venäjän Karjalassa, opiskellessani kieltä ja kulttuuria Suomeen palattuani”, Munne kuvailee.

Yhtyeen sanoitukset on otettu vastaan myönteisesti, ja ne ovat herättäneet liikutustakin. Vuodessa keikkoja heitetään parikymmentä – tämän vuoden suurin Faces-etnofestareilla.

Folkswagen on saavuttanut kulttimaineen erityisesti kotimaakunnassaan ja sillä on vakiintunut yleisönsä. Kononen epäilee silti, ettei valtavirtaan ole menemistä.

”Valtaosa suomalaisista kääntää kuitenkin selkensä, jos niille rockin tahtiin kuiskaa sanan Venäjä.”

www.folkswagen.fi

Ronskisti Roskildeen!

Aseistakieltäytyjäliitto järjestää antimilitaristisen yhteismatkan Roskilden festivaaleille Tanskaan 30.6. - 8.7.2008. (Huom! Lähtöpäivää on muutettu alkuperäisestä.) Tarjolla on laadukas bussi, viihtyisä tunnelma sekä reilusti aikaa vietettäväksi myös Kööpenhaminan kaupungissa ja festarien leirintäalueen meiningeissä.

Matkan hinta on vain 130 €, AKL:n jäsenille 120 € (ei sisällä festarilippua). Lähtö Helsingistä tai Turusta.

Ilmoittautumiset ja tiedustelut: akl@aseistakieltaytyjaliitto.fi tai 040 8362786.

Varaa paikkasi ajoissa, niin varmistat mahtumisesi lyömättömälle matkalle!

Ilosaarirockiin AKL:n bussilla!

■ **Asa, Raappana, Ozric Tentacles, Mad Sin, Mad Caddies, Diablo, The Valkyrians, Lauri Tähkä ja Elonkerjuu** – monta hyvää syytä suunnata heinäkuussa Joensuun Laulurinteelle! Aseistakieltäytyjäliitto järjestää perinteisesti edullisen kuljetuksen Ilosaarirockiin 13.–16.7.2008. Matka Helsingistä Joensuuhun maksaa vain 35 € AKL:n jäsenille ja 45 € muille – VR:n hinnat jäävät kakkoseksi!

Ilosaarirockissa on vuosien varrella panostettu entistä enemmän ympäristöystävällisyyteen: Euroopan Festivaalijärjestö Yourope on myöntänyt Ilosaarirockille kansainvälisen Green'n'Clean -ympäristöpalkinnon. Festivaalien ympäristövaikutus on yritetty pitää mahdollisimman pienenä muun muassa vihreää energiaa hyödyntämällä, julkista liikennettä suosimalla ja jätemääriä vähentämällä.

Lisätiedot:
<http://akl-web.fi/node/528>
ilmoittautumiset:
tiedottaja (at) akl-web.fi
tai 044-276 8080

www.vodelma.org
RAVHANASEMALLA
lauantaina
7.6.08
Vadelma-klubi
On Volcano
vi
Random Doctors
the Distortions
yllätyksiä
performancea
elokuva
tervetuloa!
klo 19 - **lirut**
5€
Underground Underworld

Näin tehtiin Sivari&Totaali

Osa 2: Mitä painosta jäi käteen

Taittotyössä Linuxin puutteeksi usein lasketaan kyvyttömyys työskennellä painotyön vaatimassa neliväritilassa. Nyt voin kokemuksesta sanoa, että nelivärisuus onnistuu ilman suuria ongelmia.

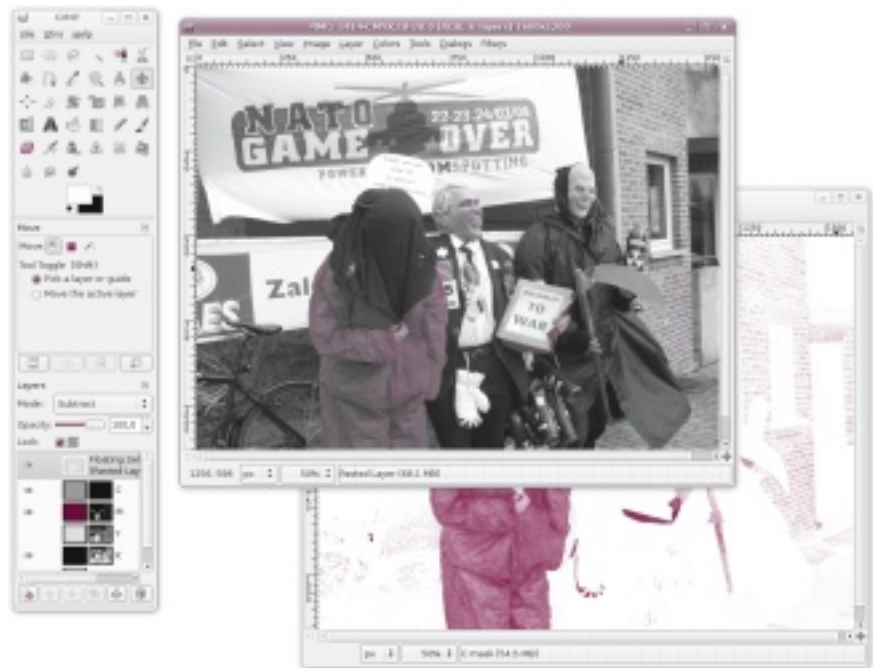
Simo Hellsten

Lehden tämän numeron taitto alkoi sattumalta samasta tilanteesta kuin edellisen. Tietokoneeni kovalevy hajosi ja jouduin asentamaan ohjelmat uusiksi. Nyt pääsin asentamaan Ubuntu-linixin uusimman 8.04-version, jossa myös Scribus-taitto-ohjelmasta on hieman uudempi versio. Vanhallakin versiolla sai tehtyä ihan kivan lehden.

Scribusen suoritus painossa

Scribusen tuottamat tiedostot aiheuttivat painossa aluksi yhden ongelman. Ohjelman vanhan version oletusfontti oli sellainen, ettei sitä löytynyt painon koneilta. Oletusfontin nimi tallentui painotiedostoon, vaikka sitä ei käytetty tekstissä, joten painokone ei hyväksynyt tiedostoa. Kun muutin painon antamien tietojen avulla tiedostoa niin, että fontti tallennettiin ääriivoiksi, ongelma poistui. Tätä ongelmaa ei näytä olevan enää ohjelman nykyisessä versiossa.

Värienhallinta toimii Scribusessa pääasiassa hyvin. Painosta tulleet kaksivärikuvat olivat oikean värisiä ja kuvissa käyttämäni tekniikka toimi. Harmaasävykuvien kanssa kuitenkin tapahtui pieni moka: Scribus muutti kuvat painotiedostoa varten nelivärisik-

si, jolloin kuvien valööri muodostettiin kaikilla värikanavilla. Kun Sivari&Totaalista puuttuvat syaani ja keltainen painoväri, harmaat kuvat jäivät lopulta marjapuuron värisiksi. Onneksi lopputuloks ei kuitenkaan ollut ruman näköinen. Kaksivärisissä kuvissa käytetty harmaa toistui oikein, sillä musta kanava oli määritelty etukäteen. Jatkossa säädän harmaasävykuvakin kuvankäsittely-ohjelmalla käyttämään pelkkää mustaa painoväriä.

Ammattilainen korvaa ohjelman ominaisuuden

Yksi Scribusen puuttuvista ominaisuuksista on ylivuoto. Ylivuoto tarkoittaa, että sivun reunaan rajautuvat elementit jatketaan paperin reunan yli. Tällöin paperin venymisestä painokoneessa tai muusta mekaanisesta syystä syntynyt kohdistusvirhe ei jätä sivua leikatessa tyhjää valkoista reunaa.

Ylivuoto-ominaisuuden puute on kuitenkin helppo kiertää käyttämällä vastaavasti kasvatettua si-

Musta

Magenta

Gimpin Separate+ plugin muuntaa RGB-kuvan värillisiksi tasoiksi, joiden näkyvyyttä säätelevät muokattavat maskit. Tasot yhdistämällä saadaan saadaan simuloitua CMYK-kuvaa. Painokuvaa varten Separate+ luo maskien datan perusteella TIFF-kuvan värikanavat. Valmiin CMYK-kuvan kanavia ei pääse enää muokkaamaan, joten kuva kannattaa tallentaa erikseen myös muokattavassa formaatissa.

vukokoa. Kun lähettää painoon tarkoitettua sivukokoa suuremman tiedoston, painossa kyllä osataan leikata sivu oikein ilman graafikon tallentamia leikkausmerkkejäkin, kunhan kommunikaatio pelaa. Ylisuurella sivulla työskentely ei silti anna yhtä hyvää tuntumaa tilaan kuin jo taitovaiheessa oikein rajattu sivu. Scibuksen kaikkein uusimmassa kehitysversiossa ylivuoto-ominaisuus on jo mukana.

Nelivärisyys kahdella painomusteella

Kuvankäsittely käyttämilleni ohjelmilla on kaupallisia ohjelmia työläämpää, koska nelivärisyydelle ei ole suoraa tukea. Kuvankäsittelyohjelma Gimpillä työskentellessä kuvat täytyy muokata valmiiksi RGB-tilassa. Tämän jälkeen kuvat muunnetaan virtuaaliin neliväritilaan, joka on luotu käyttämällä omaa tasoa jokaiselle painoväriksi. Painovärien peitto on simuloitu maskeilla, joita muokkaamalla CMYK-kanavia voidaan hallita.

Sivari&Totaalin kuvissa voidaan käyttää vain mustaa ja magentaa kanavaa. Useimmilla kuvilla tämä toimii niin, että musta kanava otetaan suoraan värikuvan valööristä ja magenta kanava lasketaan muita kanavia yhdistelemällä. Magentasta vähennetään syaani ja tämän jälkeen tuloksesta vähennetään keltainen kuvaan sopivalla prosenttiosuudella. Punavoittoisissa kuvissa keltaisen kanavan voi myös liittää magentaan läpikuultavana. Lopuksi syaani ja keltainen kanava tyhjenetään ennen lopullisen kuvan tallentamista.

Kaikissa kuvissa laskentaan perustuvat kanavat eivät toimi. Silloin värit täytyy piirtää käsin. Käsitöinä tehtyjä kanavia voi myös käyttää tehokeinona.

Ihmissilmä kiinnittyy kuvassa usein ensimmäisenä ihmisiin ja ennen kaikkea kasvoihin. Kun tämä ensimmäinen kohde saadaan väritettyä, aivot alkavat muistinvaraisesti täydentää puuttuvia värejä. Tällä tavoin kahdellakin väriellä saadaan edullisesti luotua melko elävän näköisiä kuvia. Siksi neliväripainossa kannattaa lisä-

väreiksi valita magenta ja sekoitevärejä käytettäessä punainen.

Riittävät ohjelmat

Juttusarjaa suunnitellessani varasin tähän osaan mahdollisuuden kertoa teknisten rajoitteiden takia alkuperäiseen ohjelmavalikoimaani tehdyistä muutoksista.

Olen iloinen voidessani todeta, että valitsemani ohjelmat riittävät lehden tekemiseen. Muitakin ohjelmia on. Vektorigrafiikkaa voisi työstää Inkscapen sijasta Xara Xtremellä ja kuvankäsittelyssä nelivärisyyttä tukee Krita, mutta en ole tutustunut niihin tarkemmin.

maailma.net

portti parempaan maailmaan

oneworld.net

Maailma on monella tapaa epäoikeudenmukainen ja epäreilu, mutta muutos on mahdollinen.

Myös yksilöllisillä valinnoilla on merkitystä. Kahvisi voi olla reilua tai epäreilua, työmatkat voi taittaa autolla, bussilla tai fillarilla, lomalle voi matkustaa lentäen, junalla tai liftaten.

Seuraa maailma.net -portaalia niin tiedät, mitä maailmassa tapahtuu ja mitä voit tehdä oikeudenmukaisemman maailman puolesta.

maailma.net tarjoaa:

- uutisia
- tapahtumia
- tietoa kampanjoista
- työpaikkoja

www.maailma.net

Armeijoiden ammattimaistuminen: Asevelvollisuuden loppu Euroopassa?

Vain kaksi EU:n jäsenmaata tunnustaa aseistakieltäytymisoikeuden myös asevelvollisille.

Teksti: Andreas Speck, käänös Kaj Raninen

Monet Euroopan maat ovat viime vuosina luopuneet asevelvollisuudesta tai ainakin lopettaneet sen toimeenpanemisen rauhan aikana. Vain kymmenessä EU:n 27 jäsenmaasta on voimassa asevelvollisuus ja näistäkin joidenkin odotetaan luopuvan siitä lähitulevaisuudessa: Puola lienee lopettamassa asevelvollisuuden 2010–12 ja myös Ruotsissa on käynnissä prosessi velvollisuuden lopettamiseksi. Myös asevelvollisuutta soveltavissa maissa ”vapaaehtoisilla” ammattisotilailla on tavallisesti tärkeämpi rooli Natossa tai muiden toimeenpanemissa operaatioissa ulkomailla tai Euroopan unionin taisteluryhmittymissä. Syyt asevelvollisuuden ylläpitämiseen ovat tavallisemmin ideologisia kuin sotilaallisia.

Rinnakkainen kehityskulku on jäänyt lähes huomiotta: asevelvollisten osalta laajasti Euroopan unionissa tunnustettu aseistakieltäytymisoikeus on menettänyt merkitystään, sillä ammattisotilailla ei sitä tavallisesti ole. Vaikka kaikki 27 Euroopan unionin jäsenmaata tunnustavat aseistakieltäytymisoikeuden asevelvollisille, vain kaksi valtiota – Saksa ja Britannia – tunnustavat sen myös ammattisotilaille.

Ammattisotilaiden oikeus kieltäytyä

Ihmisoikeusstandardeistaan yläpeä EU rikkoo ammattisotilaiden kohdalla kansainvälisiä säännöksiä. Ajattelun, omantunnon ja uskonnon vapaudet pitävät loogisesti sisällään myös oikeuden muuttaa näkemyksiä. Tämän perusteella Euroopan neuvoston parlamentaarinen yleiskokous vaati ihmisoikeuksia asevoimissa koskevassa päätöslauselmassaan

Yhdysvalloissa värväyksen vastaisesta toiminnasta on enemmän kokemusta kuin Euroopassa. Mielenosoittajat sulkiivat 26.10.2007 värväyskeskuksen Pasadena City Collegessa. Kuva: Steven Gibson

(24.3.2006) jäsenmaitaan ”sisällyttämään lainsäädäntöön oikeuden rekisteröityä aseistakieltäytyjäksi minä tahansa ajankohdalla ennen palvelusta, sen aikana tai sen päättymisen jälkeen, sekä ammattisotilaille oikeuden saada aseistakieltäytyjän asema”. Jo Euroopan neuvoston suositus 1581 vuodelta 2001 kehottaa valtioita tunnustamaan aseistakieltäytymisoikeuden myös ammattisotilaille.

Käytännössä asiat eivät silti ole juuri muuttuneet, eikä poliittista painetta ole tämän oikeuden toteuttamiseksi. Usein esitetyn väitteen mukaan asia ei ole ongelma, koska tunnettuja aseistakieltäytymistapauksia on vähän tai ei ollenkaan. Tämä ei pidä paikkaansa. Koska kieltäytymisoikeutta ei ole, potentiaaliset kieltäytyvät pyrkivät käyttämään muita keinoja vapautuakseen sotilaspalveluksesta – usein hakemalla vapautusta lääketieteellisistä tai psykologis-

ta syistä. Toinen vaihtoehto on, että heidät luokitellaan ”sotilaskarkureiksi” tai ”luvattomasti palveluksesta poissaoleviksi”. Koska Euroopassa ei ole olemassa minikäänlaisia tukirakenteita ammattisotilaina aseistakieltäytyjiksi ryhtyville, nämä tapaukset eivät tavallisesti tule julki.

Värväyksen vastainen toiminta

Euroopan aseistakieltäytyjäliikkeet eivät yleisesti ottaen ole tois-taiseksi kysyneet vastaamaan asevelvollisuuden lopun asettamiin haasteisiin. Ne eivät tee järjestäytynyttä ja koordinoitua työtä armeijoiden värväystoimintaa vastaan, eikä näkyviä tukirakenteita ole olemassa syystä tai toisesta asevoimista lähteviä sotilaita varten. Tämä on ongelma, koska kriittisillä sotilaille ei ole rauhanliikkeessä ketään, johon voisi ottaa yhteyttä.

Erot potentiaalisten värvättä-

vien ja useimpien antimilitarististen ryhmien jäsenten koulutuksessa ja luokkataustassa mutkistavat asioita entisestään. Kun armeija kohdistaa värväyspönnistelunsa tavallisesti heikommassa asemassa oleviin ryhmiin – vähän koulutettuihin, maahanmuuttajiin ja alueille, joilla vallitsee korkea työttömyys – useimmat antimilitarististen ryhmien aktiivit ovat taustaltaan keskiluokkaisia ja koulutettuja. Tämän johdosta ongelmana on usein edes yhteisen kielen löytäminen.

USA:ssa hankitut kokemukset kuitenkin osoittavat, että työ (entisten) sotilaiden parissa ja armeijan värväystoimintaa vastaan on erittäin tärkeää ja lupaavaa.

USA:n värväyksen vastainen liike vastustaa kampanjallaan armeijan värväajien läsnäoloa lukioissa ja yliopistoissa, minkä seurauksena armeijan on vaikeampi saavuttaa värväystavoitteitaan. Tässä työssä Vietnamin ja Irakin sotien veteraanit ovat tärkeässä roolissa, koska he tuntevat armeijan sisältä ja pystyvät helpommin purkamaan sotavoimien värväajien valheet.

Aika kohdata haasteet

Eurooppalaisten sodanvastustajien on korkea aika kohdata muutuneen sotilaallisen ympäristön nostamat haasteet. Vaikka yhä useammat eurooppalaiset asevoimat ottavat osaa sotaoperaatioihin ulkomailla – niin kutsuttuun ”rauhaan pakottamiseen” tai ”humanitaarisiin operaatioihin” – ja tekevät tämän useimmiten ammattisotilaita käyttämällä, aseistakieltäytyjäliike ei ole käynnistänyt vastatoimia. Kuinka kauan meillä on varaa tähän?

Meidän on aika oppia USA:ssa hankituista kokemuksista ja luoda myös Eurooppaan vahva värväyksen vastainen liike, joka tarjoaa tukensa niille, jotka syystä tai toisesta haluavat lähteä asevoimista.

Lähde: Broken Rifle -lehti nro 78. Ammattisotilaiden aseistakieltäytymisoikeus oli Kansainvälisen aseistakieltäytyjäpäivän (15.5.) tämänvuotinen teema. Teksti lyhentämättömänä ja lisätietoa: www.akl-web.fi.

Kuinka suhtautua Tiibetiin?

Länsi-Kiinan Tiibetissä vuosikymmeniä hautunut sisällissota on viime aikoina laajentunut. Tiibetiläisten vuoden 1959 kansannousun tuleva vuosipäivä ja Kiinan kesäolympialaiset ovat yhdessä luoneet ympäristön, jonka tiibetiläiset separatistit uskovat tukevan päämääräänsä. Ajankohdan emotionaalinen voima ja mahdollisuus toimia samalla, kun ulkomaiset toimittajat estävät Kiinaa sulkeutumasta muul-

ta maailmalta, ovat rohkaisseet aktivisteja maassa ja sen ulkopuolella. Lopputuloksena protestit uhkaavat nyt purkautua täysimittaiseksi kapinaksi, joka saattaisi levittää väkivaltaa niihin neljään maakuntaan, joissa enemmistö tiibetiläisistä asuu.

Ross Gearllachin parisivuinen Tiibet-teksti löytyy kokonaisuudessaan AKL:n nettisivuilta www.akl-web.fi!

Vangitut totaalit

1.4.2008 Suomen vankiloissa istui 11 aseistakieltäytyjää. Tukipostia saa lähettää ainakin seuraaville totaali kieltäytyjille:

Tuomas Närvä
(4.2.2008-20.8.2008)
Helsingin avovankila
Vantaan osasto
PL 36
01531 Vantaa

Petri Lehto
(2.11.2007-19.5.2008)
Keravan vankila
PL 133
04201 Kerava

Niko (17.12.2007-2.7.2008)
Vilppulan vankila
Kotiniementie 67
35700 Vilppula
FINLAND
(hän ei halua sukunimeään julkistettavan)

Mika Kalliokoski
(21.11.2007-5.6.2008)
Laukaan vankila
PL 55
41341 Laukaa

Michael Laakasuo
(11.2.-27.8.2008)
Kuopion vankila
PL 7
70101 Kuopio

Joel Rautapuro
(6.2.-21.8.2008)
Pelson vankila
PL 1
92811 Pelsonsuo

Pekka Peni
(29.11.2007-.6.2008)
Pelson vankila,
Kestilän avovankilaosasto
Turppasentie 2
92700 Kestilä

Totaalikieltäytyjien vankeustuomio on puolet suorittamatta olevasta henkilökohtaisesta palvelusajasta, maksimissaan siis uuden siviilipalveluslain mukaan tuomituilla 181 vuorokautta, vanhan mukaan tuomituilla 197 vuorokautta. Varusmiespalveluksesta kieltäytyville totaaleille on usein langetettu lisäksi ehdollisia vankeusrangaistuksia sotilaskarkuruudesta.

Totaali tuomitaan "asevelvollisuudesta kieltäytymisestä", mikäli hän on varusmies kieltäytyessään (L 28.12.2007/1438, 118 §). Jos hän on sivari, tuomio tulee "siviilipalveluksesta kieltäytymisestä" (L 28.12.2007/1446, 74 §). Aseistakieltäytyjiä voi joutua vankilaan myös siviilipalvelusrikoksesta syytettynä (L 28.12.2007/1446, 75 §).

Aseistakieltäytyjäliitto

Yhteystiedot

Aseistakieltäytyjäliitto
Rauhanasema
Veturitori 3
00520 Helsinki
puh 09-7568 2444 (uusi!),
040-836 2786, fax 09-147 297
toimisto@akl-web.fi
<http://www.akl-web.fi/>

Aseistakieltäytyjien neuvonta

Päivystys ma ja to klo 14-18:
09-7568 2444 (uusi!)
muina aikoina 040-836 2786,
neuvonta@akl-web.fi
Osa-aikainen tiedottaja
Miira Rauhamäki 044-276 8080

Lakiapua

lakiasiansihtööri Juha Keltti
040-56 38 731,
juha.keltti@akl-web.fi

Toimintaryhmät

AKL-Jyväskylä
jyvaskyla@akl-web.fi

AKL-Turku
turku@akl-web.fi

Oletko kiinnostunut AKL-toiminnasta omalla paikkakunnallasi? Ota yhteyttä toimistoon, niin neuvomme!

Muita yhteystietoja

War Resisters' International
5 Caledonian Road,
London N1 9DY, Britain
info@wri-irg.org
<http://www.wri-irg.org>

Liity jäseneksi

Aseistakieltäytyjäliiton jäseniksi voivat liittyä aseistakieltäytyjien lisäksi kaikki muutkin, jotka kannattavat liiton periaatteita. Perusjäsenmaksu on 10 euroa, alennettu maksu 5e (palveluksessa oleville sivareille, totaaliakieltäytyjille - joiden oikeusprosessi on kesken - ja kaikille maksuvuonna 22 vuotta tai vähemmän täyttävälle). Tukijäsenmaksu on 20 euroa.

Maksa jäsenmaksusi tilille:
800017-750541

Kirjoita viestiosaan nimesi ja yhteystietosi (kuten katuosoitteesi lehteä varten)!

Jäsenmaksuun sisältyy neljä kertaa vuodessa ilmestyvä Sivari&Totaa-li-lehti, joka kertoo aseistakieltäytymisestä ja antimilitaristisesta toiminnasta eri puolilla maailmaa.

Osta AKL:n tukituotteita:

UUTUUKSIA: englanninkielistä antimilitaristista kirjallisuutta, elektronisen sytytin, kierrätettyjä ja luomupuuvillaisia T-paitoja, heijastimet

Tuotteita voi tilata AKL:n keskus-toimistolta (p. 09-7568 2444, 040-836 2786, tilaukset@akl-web.fi).
Myös paikan päälle toimistolle voitulla ostoksille ma tai to klo 14-18.
Minimitilaus 4 euroa, jos maksu ei ole tilauksen mukana. Postikulut lisätään hintaan. Pankkiyhteys: Sampo 800017-750541. Jäsenhinnat (suluisa) ovat voimassa vain Helsingin toimistolta ostettaessa.

Tarkemmat tiedot tuotteista AKL:n [www-sivuilta](http://www.akl-web.fi).

www.akl-web.fi/yhdistys/myyntituotteet

Farewell to Arms 4 -CD 5€
Farewell to Arms 3 -CD 10€ (8€)
Kynät 1€
Sytytin 2€
Antimilitaristiset T-paidat
- Tavallinen luomu 16€ (14€)
- Strech luomu 16€ (14€)
- Ladyfit Fruit of the Loom 12€ (11€)
- Ladyfit stretch luomu 16€ (14€)
- Kierrätetyt/uusio T-paidat 8€
Heijastimet 3€
Reilun kaupan kangaskassi 5€
Rintamerkit 1€
Pinssit 2€
Pamfletit
- Mieli-pidevangin opas 2€
- Sodalla on lapsen kasvot 1€
- Propagandan takaa 1€
- Jugoslavian väkivallaton vallankumous 1€
Kirjat
- Aseistakieltäytyjän maailma 3€
- Katkelmia alistumisesta ja vastarinnasta 3€
+ muita kirjoja suomeksi ja englanniksi

AKL on vuonna 1974 perustettu nuorten rauhanjärjestö. Sillä on kaksi roolia: toisaalta se toimii aseistakieltäytyjien etujärjestönä, toisaalta se on kaikille avoin militarismin vastainen järjestö. Sen jäseneksi voivat liittyä ja siinä toimia kaikki iästä tai sukupuolesta riippumatta.

AKL ei usko aseisiin perustuvaan turvallisuuteen. On väärä lähtökohta, että eri valtioiden ja niissä asuvien ihmisten intressit ovat vastakkaiset ja että turvallisuus on turvallisuutta toisia valtioita sekä toisia ihmisiä vastaan. Ihmisten tappaminen tai siihen valmistautuminen ei luo suojaa todellisia uhkia kuten ympäristöongelmia tai köyhyyttä vastaan. Pikemminkin sota ja asevarustelu pahentavat näitä ongelmia tuulaamalla niiden ratkaisemiseen kipeästi tarvittavia taloudellisia ja ihmillisiä voimavaroja. Ihmiskunta voi ratkaista olemassaolonsa ja koti-planeettaansa uhkaavat vaarat vain toimimalla yhdessä.

Aseisiin perustuvan turvallisuuden sijasta AKL haluaa omalta osaltaan olla rakentamassa maailmaa,

jossa vallitsee todellinen turvallisuus. Turvallisuus, joka ei perustuu siihen, ettei kukaan enää tarvitse aseita. AKL:n toiminnan pohjana on kansainvälinen sodanvastustajien julistus: "Sota on rikos ihmiskuntaa vastaan. Siksi olen päättänyt olla tukematta minkäänlaista sotaa ja kamppailla sotien kaikkien syiden poistamiseksi". AKL näkee sotien syinä ihmisten välisen epätasa-arvon ja todellisten vaikutusmahdollisuuksien puutteen. Toisin sanoen se näkee sotien syynä rakenteellisen väkivallan, joka puolestaan luo väkivaltaisia rakenteita - armeijoita. Paitsi että armeijat ovat tulosta rakenteellisesta väkivallasta, ne myös ylläpitävät sitä. Sen takia pidämmekin aseistakieltäytymistä ja antimilitaristista toimintaa tärkeänä osana taistelussa oikeudenmukaisemman maailman puolesta.

Aseistakieltäytyjäliitto toimii siviilipalveluksen kehittämiseksi niin, että aseistakieltäytymisestä tulee varteenotettava vaihtoehto yhä useammalle asevelvolliselle. AKL tukee myös totaaliakieltäytymistä.